

Srbi dobro napredujejo. Vstaško gibanje v Grški.

NEMCI POROČAJO, DA ČETE GENERALA MACKENSENA ZMAGUJEJO V DOBRUDŽI. — RUMUNI SO VJELI PRI BRAŠEVU NEKAJ AVSTRIJSKIH VOJAKOV. — SITUACIJA NA BALKANU. — VROČA ARTILERIJSKA BITKA PRI JEZERU DOIRAN. — ANGLEŠKA POROČILA O ZMAGAH. — MIR OB GORI BJELAŠICI. — ANGLEŠKI NAPADI NA LEVEM BREGU REKE STRUME. — SRBI NA MEJI.

London, Anglija, 25. septembra. — Petrogradski dopisnik je sporočil Reuterjevi brzojavni agenturi, da so priborili Rusi v Dobrudži veliko zmago. V zvezi z Rumuni se jim je posrečilo premagati čete generala Mackense- na ter vjeti nad 2,000 vojakov. Razen tega so zaplenili tudi veliko vojnega materiala.

Poročilo še ni potrjeno.

Berlin, Nemčija, 25. septembra. — Vrhovno povelj- stvo nemške armade poroča:

— Včeraj so začeli Rumuni napadati na sedmogra- ski fronti pri prelazu Vulkan. Dozdaj se jim še ni posre- čilo doseči nobenega posebnega uspeha.

V Dobrudži so čete generala Mackense- na premagale sovražnika južno od Kopadina.

Nek naš zrakoplovec se je bil pojavil včeraj nad Bu- kareštom in je začel metati bombe v mesto. Povzročena škoda je baje precejšnja.

Avstrijski generalni štab poroča, da se bijejo ob sed- mograški fronti zelo vroči boji, ter da se položaj ni veliko izpremenil.

Bukarešt, Rumunsko, 25. septembra. — Današnje ofi- cialno rumunsko poročilo se glasi:

— V govorju Kalinan smo nekoliko napredovali in vjeli 73 avstrijskih vojakov. Pri Braševu smo pognali so- vražnika v beg. Vjeli smo štiri častnike in 300 mož ter za- plenili osem strojnih pušk.

Na zapadni in severozapadni meji smo vjeli dozda- j 48 častnikov in nad 6,000 mož.

V Dobrudži se vrše ob celi Donavi vroči artilerijski boji. Na levem krilu smo nekoliko prodrli ter vjeli enega častnika in 73 mož.

London, Anglija, 25. septembra. — Po celi grški de- želi se je začelo širiti revolucionarno gibanje. Bivši grški ministriški predsednik Venizelos bo najbrže še danes od- potoval v Solun, kjer se bo posvetoval z vrhovnim povelj- nikom francoskih čet, gen. Serrailom.

Kralja Konstantina, ki leži bolan na svojem gradu Ta- toi, straži 6,000 vojakov.

Otok Kreča je čisto v rokah revolucionarjev. Iz Ja- nine koraka proti Solunu 3,000 Grkov, ki se bodo pridru- žili tamošnjim zaveznikom.

Pogajanja med grško vlado in zavezniki se ne vrše več. Vse predloge, ki jih je stavil ministriški predsednik Kalogeropolis, so zavezniki ignorirali.

Pariz, Francija, 25. septembra. — Vrhovno povelj- stvo francoske armade je izdalo danes sledeče uradno po- ročilo:

— Na levem bregu reke Strume so vprizorile angle- ške čete več novih napadov. Napad na Janimah, severno od jezera Tahino, je bil zelo uspešen. Nek francoski bata- ljon, ki operira na levem krilu francoskih čet, je zavzel nekaj sovražniških strelnih jarkov.

Med jezerom Doiran in reko Vardar se vrše vroči ar- tilerijski spopadi. V Doiranu je vsled vročega obstrelje- vanja izbruhnil ogenj. Naše levo krilo prodira ob celi črti.

Pri reki Brodi se je posrečilo dospeti srbskim četam do meje. Severno od Krušegrada so zasedli Francozi po vročem boju par hiš v vasi Petrak. Zapadno od te vasi se posebno odlikujejo ruske čete, ki so odvzele sovražniku več zelo važnih postojank in zavzele precej vojnega ma- terijala.

Jugovzhodno od Florine so se spopadli francoski po- izvedovalni oddelki z bolgarskimi prednjimi stražami. Bitka se je končala z zmago francoskih čet.

London, Anglija, 25. septembra. — Uradno se poroča: — Položaj ob Strumi in ob jezeru Doiran je neizpre- menjen.

London, Anglija, 25. septembra. — Tukajšnja Reu- terjeva agentura je dobila iz Soluna sledečo brzojavko:

— Zavezniki so uvedli na svojem levem krilu zapad- no in severno od Florine ofenzivo, ki je bila dozda- j zelo uspešna. V bojih se posebno odlikujejo srbske čete. Pod- nevi in ponoči se vrše izvanredno vroči boji. Rusi, kateri pomagajo Srbom, so zavzeli neko zelo važno višino.

Sofija, Bolgarsko, 25. septembra. — Vrhovno povelj- stvo bolgarske armade poroča:

— Pri Florini je položaj neizpremenjen. Za višine pri Kajmakalanu se vrše izvanredno vroči boji.

Ob vzhodni gore Bjelašice vlada skoraj popoln mir. Naše čete so pognale v beg več sovražniških bataljonov, ki so prodirali proti Nevleni, Dolnu in Karadjovi.

Ob obali Egejskega morja vlada popoln mir. Na o- stali fronti se ni zadnje dni položaj veliko izpremenil.

Vzhodna fronta.

Nemci pravijo, da se bo začela glav- na bitka v pozni jeseni. — Turki ob strani Avstrijcev.

Petrograd, Rusija, 25. sept. — Vrhovno poveljstvo ruske armade je izdalo danes sledeče poročilo: Na zapadni fronti se ni te dni ni- česar posebnega pripetilo.

Petrograd, Rusija, 25. sept. — Zadnji čas so začeli Nemci koncen- trirati na Rusko-Poljskem in v Ga- liciji velike množine vojaštva, ki dobiva neprestano nova ojačanja. Iz tega je razvidno, da se priprav- lja general Hindenburg na novo bitko, ki se bo vršila v pozni jeseni. Nemci nameravajo še pred zi- mo zavzeti vse one postojanke, ki so jih imeli v rokah, predno se je začelo splošno ofenzivno prodira- nje generala Brusilova.

Vadnja poročila s fronte so zelo pomanjkljiva. Čete generala Bru- silova so morajo odpočiti od hudih naporov ter se z vsem potrebnim preskrbeti za zimsko kampanjo.

Glavna bitka se bo bila v okolici Vladimir Vilinskega, zapadno od Lutske in v Karpatih.

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Vrhovno poveljstvo nemške arma- de razglasa:

Armada skupina bavarskega prince Leopolda: — Na postojan- ki pri Majanuvu, katero smo pred par dnevi zavzeli, so vprizorili Ru- si več vročih napadov. Dosegli ni- so ničesar, pač pa so se na morali z velikimi izgubami umaknili.

Armada skupina avstrijskega prestolonaslednika: — V bojih pri Narajevki so se posebno odlikova- le turške čete, ki se bore ob strani Avstrijcev. Rusi so bili na par me- stih vdrti v njihove strele jarke odkoder so jih pa Turki po krat- kem boju pregnali.

Prelomljena obljuba.

Miss Louise K. McFarlane iz Brooklyna je včeraj vložila tožbo za \$20,000 proti Ezra E. Eddy-ju, ki ji je baje obljubil, da jo bo po- ročil, toda je svojo obljubo prelo- mil. Kmalu potem, ko ji je on ob- ljubil, da jo bo poročil, je ona do- znala, da je Eddy poročen in nelo- čen.

Eddy vse zanika.

Pozor pošiljatelji denarja!

Vlad zagotovo dostavlja denar- ja, ki je namenjena iz Ameri- ke v Avstrijo in Nemčijo ter narobe sprejemamo denarne pošiljke do- prakle le pod pogojem, DA SE VELED VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati za- morejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljko toliko časa, da se izplača na določeni na- slov. Istotako nam jamčijo zanes- livo ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošil- janju denarja.

Cene:			
K	\$	K	\$
5....	.85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	12.95	900....	121.50
110....	14.85	1000....	135.00

Ker se zdaj čisto denarja skoraj- vak dan manja, smo primorani računati po najnižjih cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Vred- ni se bo zgodilo, da doli na- slovnik kaj več, vendar pa tudi kaj manj. Isti denar na naša po- stajališča par dni kasneje in mi- smo, ki doli nakazoval hit v roka, se pri nas čisto manj in večkrat spreminja.

TVRDEKA FRANK SAKSER, 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Unije za stavko.

Štirideset odstotkov newyorških unijskih delavcev je za stavko iz- simpatije. — Velika nesreča.

Hugh Frayne, generalni organi- zator Ameriške delavske federaci- je, ki ima v rokah celo gibanje za stavko iz simpatije, je včeraj zve- čer v Continental hotelu naznanil, da je 40 odstotkov newyorških u- ijskih delavcev pripravljeno jutri zjutraj, v sredo, zapustiti delo. In- sicer enoglasno. Ostalih šestdeset odstotkov pa dozda- j še ni velilo, vendar ni veliko dvoma, da ne bi glasovali za stavko. Mogoče jih bo le kakih deset ali dvajset odstot- kov glasovalo proti stavki.

Frayne pravi, da bo jutri zju- traj popolnoma gotovo 240,000 de- lavcev in delavk na stavki. To bo- do namreč samo unijski delavci, pri tem se mora pa tudi pomisliti, da bo tudi veliko neunijskih za- stavkalo.

Socialisti, ki ne pripadajo k no- beni uniji, se bodo vsi vdeležili stavke; tako je vsaj sklenil cen- tralni odbor.

Grozna nesreča.

V bližini 207. ceste v Bronxu, N. Y., se je včeraj popoldne ob 3.45 pripetila velika nesreča, ko je vlak podeest. železnice, ki pri omenjeni cesti nad cesto vozi, zadel v nek drug vlak, ki je prišel nasproti.

Vlaka sta vozila motorna- stavkoka. Eden izmed teh dveh skobov je baje "pie" jedel in ni dovolj pazil, po kateri progi vlak dirja.

Ranjenih je bilo petnajst oseb in oba prednja vozova sta na spred- njih koncih razbita.

Gerard in Jagow.

Jagow bo baje resigniral, ker je "bolan". — Jagow je bil pri Mr. Gerardu. Gerard bo prišel domov.

London, Anglija, 25. septembra. Neko poročilo iz Rotterdam se glasi, da ni mogoče natančno opi- sati politično krizo, ki se razvija te dni v Berlinu, ko manjka še par dni do zasedanja Reichstaga.

Nikdar se ni zasedanja pričako- valo s tako napetostjo kot se ga zdaj.

V vseh krogih se pričakuje res- nih dogodkov.

Se bolj značilno je pa to, da se je pričelo v vseh krogih govoriti, da bo resigniral sedanji nemški zunanji minister von Jagow, ker je bolan.

Berlin, Nemčija, 25. septembra. Nemški zunanji minister se je da- nes zglasil pri ameriškem poslaniku, Mr. Gerardu. Poslanik ni hotel tozadevno dati nobene izjave.

Mr. Gerard bo jutri zapustil Berlin in odšel z Mrs. Gerard v Kodan, odkoder bo 28. septembra odpotoval proti Združenim drža- vam. Vendar gotovo še ni, da bo odpotoval.

Stavkocaz je vstrelil unijata.

Nyack, N. Y., 25. septembra. — Thomas Hughes, predsednik lokal- ne unije št. 89, International Bro- therhood of Paper Makers, je bil včeraj težko ranjen od Johna Mil- lerja, nekega stavkoka, ki je za- poseljen v Pirmont papirni tovarni.

Hughes je govoril Millerju od unije in ga pozival, da opusti svo- je pramatno službo, nakar je Mil- ler potegnil revolver in ga vstrelil v želodec. Miller je iskal skrivali- šča v tovarni, toda tam so ga pre- jeli šerifi in ga odpeljali v okraj- no ječo v New City.

Pričakuje se še več nerodnosti med stavkarji in stavkocazi, vsled česar je straža pri tovarnah potro- jena.

Hughes je v bolnici v zelo opas- nem položaju.

Otrok rojen na vlaku.

New Haven, Conn., 25. septem- bra. — Mrs. Helen Johnson, je ro- dila deklico na Shore Line vlaku, ko se je peljala v New York. Mati in mala deklica sta v New Haven bolnici.

Avstrijci in Lahi.

Laško poročilo. — O pohodu pro- ti Trstu Lahi nič ne omenijo. — Italijani so metali bombe na Av- strijce.

Rim, Italija, 25. septembra. — Vojno ministrstvo danes nazna- nja:

— Naša ofenziva med Anisio in Vanoi Sismom dolino je bila zelo uspešna.

— Pri Monte Cauriol smo napre- dovali. Sovražnik se je z največjo trdovratnostjo zoperstavil.

Dalje se glasi poročilo tudi gle- de mnogih artilerijskih bojih na kraški fronti.

Lahi dalje poročajo, da so ita- lijanski zrakoploveci metali bombe na kraške železniške postaje.

Dunaj, Avstrija, 25. septembra. — Na vseh delih italijanske fronte, oravi današnje poročilo avstrijske- ga vojnega urada, je bila artilerija zelo aktivna. Nek sovražni zrakop- lovec je preteklo noč letel nad na- šimi postojankami, ki pa ni ničesar napravil, kljub temu, da ni štel- dil z bombami.

— Na Krasu je položaj neizpre- menjen.

Dunaj, Avstrija, 25. septembra. Neko danes izdano uradno poroči- lo se glasi:

— Na gori Cimone, na tirolski fronti, katere vrh so naše čete pred par dnevi pognale v zrak z mino, je še vedno zakopan par italijan- skih vojakov, namreč pod prstjo, ki jo je pognala v zrak naša mina.

— Štirindvajset italijanskih vo- jakov se je s težavo rešilo, nakar so se nam udali. Drugi pa kličejo na pomoč, katere se jim pa ne mo- re dati vsled italijanskega artil- erijskega ognja.

— Rešiti se jih bo dalo, ako bo sovražnik zadovoljen sprejeti krat- ko premirje.

Vojno sodišče za one, ki prekora- čijo mejo.

Washington, D. C., 25. sept. — General Funston je danes sporočil vojnemu departamentu, da je posta- vil korporala Rogersa, od čete B, kakor tudi sedem drugih vojakov pred vojno sodišče, ker so brez dovoljenja prekoračili Rio Grande in stopili na mehiško mejo, kjer je Carranzova patrolja streljala na- nje in umorila nekega konja.

Pomanjkanje kruha.

Gurh, Švica, 25. septembra. — Na Dunaju je začelo primanjko- vati kruha, ker se vsi vlaki že dalj časa uporabljajo samo za trans- port vojaštva. Odkar se je vmešala Ru- munska v vojno, vlaki zelo nered- no vozijo.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Cena kronam je ista kot pri na- vadnih pošiljках; le za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali na- zaj ali pa sporočili, da se nam še dopolnje.

Zdaj je mogoče poslati le okro- gle svote, kot na primer: K 100, 200, 300 itd. do K 10,000.

Brezlične pošiljke grede vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na sa- dnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da ta- ke pošiljke dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere. — Zgo- di se pa kaj lahko, da pošiljatev traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezličnem brzojavu; denarja se na more iz- gubiti, pač pa je mogoče saka- niti, ako se urine kje kaka na- paka.

Kdor želi poslati na ta način de- nar v staro domovino, mora na- tatančno napisati naslov in do- dati: pošlje naj se po brezličnem brzojavu.

Denar za brezlične brzojavke pošiljate po poštne Money Orderu ali pa gotov denar v priporočnem pismu, ne pa potom privatnih čko- kov.

FRANK SAKSER, 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Nadaljni uspehi zaveznikov Padec Comblesa je blizu

ZAVEZNIKI SO NA PETNAJST MILJ DOLGI FRON- TI PORINILI NEMCE NAZAJ. — ANGLEŽI SO ZA- VZELI DVE VASI, FRANCOZI PA ENO. — TRDNJA- VA COMBLES JE ODREZANA OD NEMŠKIH AR- MAD. — FRANCOZI SO VJELI 400 VOJAKOV. — NA- DALJNE BITKE V ZRAKU. — ZEPPELINI ZOPET NA ANGLIJO. — ZAVEZNIŠKE IZGUBE SO V PRI- MERI Z NEMŠKIMI MAJHNE.

London, Anglija, 25. septembra. — Angleške in fran- coske čete so pričele zopet napadati in napredovati danes popoldne. Napadale so na petnajst milj dolgi fronti in popolnoma uspele.

Zavezniki so zavzeli tri vasi in več milj zakopov. — Nocoj je trdnjava Combles, kljub temu, da je še v nem- ških rokah, zavezniška, kajti treba je še le napasti in jo zavzeti; Nemci jo ne bodo mogli na noben način držati. Trdnjava je popolnoma odrezana od ostalih nemških ar- mad, dobivati ne bo mogla več nobenih potrebščin.

Angleži so tudi dobro delali. Zavzeli so dve dobro ut- rjeni vasi, namreč Morval in Lesnoeufs, ki se nahajata o- koli dve miljji severovzhodno pri Comblesu. Morval stoji na višini, s katere zdaj lahko Angleži s svojo artilerijo preprečijo vsako nemško pomoč, katero bi hoteli mogoče poslati trdnjavi.

Zdaj imajo zavezniki pod kontrolo vsa pota in vse prehode, ki vodijo do Comblesa. Vasi, ki so danes padle, so zadnje utrjene vasi, ki so oklepale Combles. Ko bo en- krat zavzet Combles, bo petnajst milj dolga nemška fron- ta od Bapaume do Peronne predrta.

Angleži se niso zadovoljili s tem, da so zavzeli ome- njene dve vasi, temveč so še naprej potiskali na šest milj dolgi fronti; na vseh točkah so morali Nemci odstopiti. Zakopi, ki so bili danes zjutraj še nemški, so zdaj angle- ški.

Okoli Comblesa so se vršili grozoviti boji. Prišlo je celo do mož-proti-možu bojev.

Nemci so imeli veliko večje izgube kot zavezniki, ta- ko se danes uradno naznanja iz angleškega in francoske- ga vojnega urada.

Francoski urad pa tudi poroča, da so vjeli 400 nera- njenih nemških vojakov. Angleži so pa zaplenili veliko množino strojnih pušk in nekaj drugega vojnega mate- rijala.

Berlin, Nemčija, 25. septembra. — Nemško vojno poročilo se glasi, da so zavezniki z artilerijo obstreljevali nemške postojanke. Poročilo se bere:

Armada skupina prince Ruperta: Med Ancere in Som- me se vrše zelo hudi artilerijski boji. Lokalni sovražni napadi proti Rancourtu so se ponesrečili.

Armada skupina prince Viljema: V soboto smo za- vrnili slab francoski napad na naše postojanke pri Thia- umontu (verdunska fronta). Včeraj smo pa zopet odbili francoski napad na Souville.

V včerajšnjih številnih zračnih bitkah smo izstrelili na tla devet sovražniških zrakoplovov. Naše protizračne pu- ške so pa v zadnjih petih dneh spravile iz zraka štiri zra- koplove.

Pariz, Francija, 25. septembra. — Včeraj ob 8. zvečer je nek sovražni zrakoplov metel bombe na Luneville. Ne- ka ženska je bila ranjena, materialna škoda je bila pa zelo majhna.

Tekom včerajšnjega dne je nek naš zrakoplovec izstre- lil na tla sovražni stroj, ki je bil nato primoran spustiti se na zemljo.

Tekom noči od 24.-25. septembra so naši avijatiki metali bombe na železniško postajo v Guiscardu. Iste no- či so tudi metali bombe na tovarne v Thionville in Rom- bachu, kakor tudi na železniško postajo Audun-le-Roman. V Rombachu je vsled naših bomb nastal požar.

V nedeljo ponoči je skupina naših zrakoplovcev zme- tala 150 bomb na železniške postaje v Hamu, Hombles- aux in Manacourt.

London, Anglija, 25. septembra. — V nedeljo so naši zrakoploveci uničili šest sovražniških zrakoplovov, in najma- nje trije drugi so morali pa pristati v poškodovanem stan- ju. Mi pogrešamo tri stroje, — se glasi uradno poročilo.

London, Anglija, 25. septembra. — Zeppelinji so da- nes zopet napadli Anglijo iz zraka, in sicer štiriindvajset ur poznej, ko sta bila dva njihova sovratnika pokončana. Vojni urad naznanja, da današnji letalci niso prišli do Londona.

Danski ribiči poročajo, da so videli v Severnem mor- ju ostanke nekega Zeppelina. Ako je ta vest resnična, po- tem so Nemci izgubili pri predzadnjem poletu tri Zeppe- line in ne samo dva.

Dozdaj se je dognalo, da so Nemci s svojimi bomba- mi pri zadnjem napadu ubili trideset oseb, 110 pa ranili. Materialne škode ni posebne.

Iz Berlina se preko nevtralnih držav poroča, da je nemško časopisje prineslo v posebnih izdajah poročilo o velikanski škodi, katero so povzročili Zeppelinji nad Lon- donom.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and Published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation)**FRANK SAKSER, President,**
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

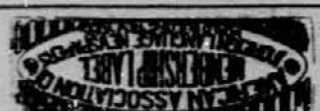
Za celo leto velja list za Ameriko in	
Canada	\$300
Za pol leta	150
Za celo leto za mesto New York ..	400
Za pol leta za mesto New York ..	200
Za Evropo za vse leto	450
Za Evropo za pol leta	225
Za Evropo za četrt leta	170

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedeljno in praznično.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")Issued every day except Sunday and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne
pribojuje.Denar naj se blagoviti pošilja po —
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejane bi-
vališče naznači, da hitreje naj-
demo naslovnika.Dopisom in pošiljankam naredite la-
naslov:**"GLAS NARODA"**
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Priseljevanje po vojni.

Glede naseljevanja po vojni, so
mnenja različna. Nekateri pravijo,
da bo naseljevanje zelo veliko, dru-
gi so pa zopet mnenja, da se leta
in leta ne bo naseljski tok tako
velik, kot je bil pred vojno.

Obe stranki vtemeljujejo svojo
trditve z dokazi. Vsakega bo goto-
vo zanimala izjava moža, ki goto-
vo prav dobro pozna vzroke in
druge okoliščine naseljevanja.

To je Frederic C. Howe, naseljski
komisar.

V svojih izjavah pravi naj-
prej, da je naseljevanje začetkom
vojne zelo pojenjalo.

Dočim se jih je prej vsako leto
priselilo skoraj milijon, se jih je pri-
selilo prvo leto vojne le 275.000,
drugo leto pa samo 176.000.

Ako bi ne bilo vojne bi imelo
Združene države 1.500.000 več pre-
bivalcev.

Posledica tega je veliko pomanj-
kanje delavcev, posebno neizve-
stih, izboljšanje plač in veliko
število štrojnikov, ki so se končali z
zmago delavstva. Posebe na far-
mah zelo manjka delavcev. Ljudje
veliko rajše delajo za veliko bolj-
šo plačo v municijskih tovarnah,
kljub temu, da so neprestano izpo-
stavljeni nevarnosti.

To bo gotovo toliko časa traja-
lo, dokler bo vojna.

Kako bo z naseljevanjem po
vojni, ne ve Howe niti enkrat natanč-
nega, pač pa samo ugiha. Gotovo
je, da mu moramo kot strokovnja-
ku vrjeti.

Rusija in Avstrija, ki potrebu-
jeta delavskih moči, bosta po nje-
govem mnenju ali izseljevanje po-
polnoma prepovedali, oziroma ta-
ko otežili, da se bo zamogel le
malokdo izseliti.

Jako veliko bo priseljencev iz
Anglije, tako teh bo prišlo prime-
roma le malo v Združene države,
ker se bo glavni tok obrnil v Ka-
nado.

Iz Belgije in Francije ni pričako-
vati nobenega človeka.

Tudi iz Nemčije jih ne bo veli-
ko, akoravno bi bilo izseljevanje
dovoljeno. Zadnja leta se je izse-
lilo v Nemčijo skoraj toliko Nem-
cev kot v Združene države. Howe
je izračunal, da vsako leto 150.000.
Največ bo prišlo Italijanov. —
Kajti italijanska vlada je že pred
vojno sistematično zahtevala izse-
ljevanje, vedoč, da se skoraj vsak
Italijan vrne iz Amerike domov s
precejšnjim kapitalom.

Veliko bo tudi izseljencev iz
Turčije in drugih balkanskih dr-
žav. Največje število jih bo prišlo
iz onih krajev kjer je vojna vse o-
pustošila. Potemtakem bo veliko
Poljakov in Židov iz Rusije in Ru-
sko-Poljske.

Ker bodo morali plačevati Av-
striji, Rusi in Nemci zelo velike
davke, se jim bo gotovo posrečilo
najti pot pretezo, da se bodo iz-
seljevali v Ameriko, kljub temu,
da bo vlada izseljevanje ovihrala.

Samo nekaj zamore to prepre-
čiti. To bi bila poljedelska revolu-
cija.

Ako bodo vlade zemljo razdelile
med svoje prebivalce, da bi je imel
vsak zadosten kos za obdelovanje,
bi se le malokdo izselil. Če bi se
kaj takega zgodilo, je kaj lahko
mogoče, da se bo izselilo na stoti-
soče ljudi iz Amerike v stari kraj.

Ze iz teh izjavanj je razvidno,
kako zapleteno je vprašanje izse-
ljevanja. To vprašanje je pa rav-
no za delavski razred zelo velike
važnosti. Od tega vprašanja je od-
visno, če bo zanje dobro ali slabo.

Samo močne organizacije jih
lahko obvarujejo presenečenj.

V soboto je frakalil Trošt po
pieru American družbe. Državne-
mu policistu, ki se brati žnjim, sve-
tujemo, da naj tega sleparja are-
tira. Za razne informacije smo mi
vedno na razpolago.

Po dolgotrajnem prizadevanju
je našel Trošt svojega kompanjo-
na: Hočvarja-Dolenca v Milwau-
kee, Wis.

V soboto zvečer je bila v New
Yorku neka jugoslovanska slavnost,
pri kateri so sviralci namesto
slovenske italijanske himne.

Govornik je predstavil navzočim
par škotov, nazval jih je "naša
brača" ter zatrdil, da se bore za
Jugoslavijo.

Dopis.

Eveleth, Minn. — Odbornik J.
S. K. J. Mr. Geo. Porenta je do-
bil brzojavko, da mu je doma, v
Black Diamondu, Wash., umrla
žena. — M. Pogorelec.

Gospod Porenta naj sprejme od
našega uredništva najiskrenejše
sozlagje.

Cleveland, Tex. — Spodaj pod-
pisani član društva sv. Barbare
št. 23, Joe Kampuš, so najiskre-
nejše zahvaljujem društvom in
vsem posameznim darovalcem za
vse, kar so mi dali. Njihovi daro-
vi so mi prišli v veliko dobro,
kajti bil sem v nepopisni stiski.

Darovalci so sledeče postaje: št.
23, Springfield, Ill., \$5.00; št. 53,
Pittsburgh, Pa., \$5.00; št. 19,
Bridgeport, Ohio, \$2.50; št. 77,
New Alexandria, Pa., \$3.50; št.
17, Broughton, Pa., \$3.00; št. 42,
Winter Quarters, Utah, \$2.00; št.
78, Somerset, Colo., \$3.80; št. 3,
Moon Run, Pa., \$2.00; št. 35,
Ralphton, Pa., \$4.25; št. 60, Red
Lodge, Mont., \$2.00; št. 92, Gir-
ard, Kansas, \$3.00; št. 95, Stand-
ardsville, Utah, \$3.00; št. 67, Sub-
let, Wyo., \$3.00; št. 30, Eveleth,
Minn., \$2.00; št. 43, Dodson, Md.,
\$3.00; št. 94, Clinton, Ind., \$2.00;
št. 41, Mulberry, Kansas, \$2.50;
št. 20, Claridge, Pa., \$2.00; št. 16,
Willock, Pa., \$2.00; št. 86, Ex-
port, Pa., \$2.30; št. 54, Greens-
burg, Pa., \$1.50; št. 97, Rhone,
Pa., \$1.00. Skupaj \$60.35. Še en-
krat najlepša hvala! — Joe Kam-
puš, Box 227.

Kriza v Nemčiji.

**Zagovorniki vsenemstva predbac-
vajo nemškemu kanclerju boječ-
nost in mu groze, da ga bodo vrgli
s krmila.**

SOCIALISTI ZAHTEVAJO MIR.

**Socialistična stranka je zopet edi-
na. — Izjava nemškega notranje-
ga ministra dra. Helffericha.**

London, Anglija, 25. septembra.
V Nemčiji se razvija tedni velika
politična kriza; kot poročajo čas-
nikari v nevtralne države, med
njimi tudi poseben poročevalec
Reuterjeve poročevalne agencije.
Zdaj, ko je še par dni do otvo-
ritve Reichstaga, se prizadevajo
zagovorniki in propagandisti vse-
nemstva na vso moč, da bi spravi-
li sedanjega nemškega kanclerja
Bethmann-Hollwega s krmila.

"Berliner Tageblatt" je pisal:
"Politično ozračje je tako, da je
treba napraviti pri vladi izpremem-
bo, ako hočemo, da ne bo treba dr-
žavi trpeti trajno škodo."

Reuterjev korespondent pravi,
da je bilo v National Correspondenz
več člankov, iz katerih je popolno-
ma jasno razvidno, da se panger-
manisti trudijo na vso moč, da bi
se zopet pričelo z vojevanjem s
podmorskim čolni, kot je bilo to
v nevali od meseca maja, letos.
Edini odpor, na katerega nalete-
jo pri tej propagandi, je kancler

GRŠKI PRESTOLONASLEDNIK JURIJ

Bethmann-Hollweg.

Neko brzojavno poročilo iz Ber-
lina, katero je dobila Reuterjeva
agencija in ga potem poslala sem,
se glasi, da so nemški socialisti
sprejeli pri nekem zborovanju re-
solucijo z glasovi 251 proti 5, v ka-
teri zahtevajo, da se mora dežela
tak odloži braniti, dokler ne bodo
sovrainiki pripravljeni sklepati
miru in dokler ne bodo sovrainiki
pripravljeni garantirati politično
in teritorialno sigurnost in ekono-
mični razvoj Nemčije.

Resolucija se nikakor ne strinja
z onimi, ki hočejo, da bi Nemčija
s to vojno kaj pridobila, temveč
se ravno nasprotno nadvse zgraža
nad tako propagando.

Pravi, da bi se s tem samo po-
daljševalo vojno, česar pa sociali-
sti, kakor tudi cel nemški narod,
razven par politikarjev in kapita-
listov, neče; pač pa hoče mir. Mir
ni samo v interesu nemškega naroda,
temveč vseh ljudi na svetu.

Socialisti so na tej konferenci iz-
razili obžalovanje, da niso imeli
socialisti še toliko uspeha, da bi se
vojskujoče države odzvale njilo-
vim pozivom, namreč, da bi priče-
le misliti na mir in tudi delati na
ta način. Še veliko bolj žalostno je
pa to, da niso samo državniki iz-
pregovorili inobene besede za mir,
temveč, da so proti miru celo fran-
coski socialisti in angl. delavske
stranke.

Berlin, Nemčija, 25. septembra.
Socialistična narodna konferenca
se je završila, ne da bi bilo prišlo
do kakšnega razdora v stranki.

"Vorwaerts" pravi, da je edi-
nost v socialistični stranki zasigurana.

Berlin, Nemčija, 25. septembra.
Dr. Karl Helfferich, nemški no-
tranji minister, je večerj nagovoril
nemške ekonomične unije.

"Nihče ne more zanikati", je re-
kel, "da Nemčija ne trpi vsled zlo-
činov Anglije, ki nadaljuje svojo
komercialno vojno, radi katere mora
Nemčija utrpeti toliko žrtve".

Toda ponovno je izjavil, da se
Nemčije ne more izstradati. Rekel
je tudi, da, kljub temu, da je v
vojni na milijone nemških mož, so
vse industrije normalne in celo
večje. Napravila se je veliko novih
železnic, kakor tudi drugih naprav.

V Galicijo bo odposlana komisija.

Predsednik Arthur D. Kacher
od Ameriške federacije galiških in
bukovinskih Židov je večerj nazna-
nil, da je imenovana neka komisi-
ja, ki bo poslana v Galicijo in Bu-
kovino, kjer bo preiskala tamošnje
razmere.

Predno bo komisija odšla, se bo
posvetovala s predsednikom Wilso-
nom, nakar bodo imena komisarjev
dana v javnost.

Radodarnost Johna Rockefellerja.

Cleveland, Ohio, 24. septembra.
John Rockefeller si je danes napol-
nil žep s centi ali penji in šel
v cerkev, kjer je vse otroke obda-
roval, namreč vsakemu je dal —
en cent.

Vihar v Bermudi.

Hamilton, Bermuda, 24. sept.
Včeraj popoldne je po čeli Bermu-
di divjal hud vihar. Več poslopij
je bilo razdejanih.

Izruvanih je bilo tudi več dre-
ves in telefonske ter brzojavne zve-
ze so bile več ur prekinjene,

Podražanje kroha.

Včeraj je Ward Baking Co. na-
manila, da bo prihodnji teden cena
kruha šest centov. Ta cena bo sto-
pila v veljavo v ponedeljek 1. okto-
bra. — Ta cena bo namreč za one
hlebce, ki so zaviti in ki so bili do-
zdaj po niklju.

Druge trditve bodo temu vzgle-
du najbrže v kratkem času sle-
dile.

Wardova pekarna pravi, da je
v to primorana, ker se je zadnje
čase podražilo vse — moka, slad-
kor, mleko in drugi material, ki
se ga potrebuje pri peki, kakor tu-
di papir za zavijanje.

Iz mnogih zahodnih mest se po-
roča, da se je tudi tam podražil
kruh.

Mrs. Julian P. Heath, predse-
dnica Lige lišnih gospodin, katere
zborovanje se bo vršilo te dni, je
večerj izjavila, da so pekarije pri-
morane to storiti, ker sicer preti
vsem polom.

Drake's Cake Co. je naznanila,
da bo primorana povišati cene za
en cent pri funtu.

Iz Chicage se poroča, da je attor-
ney Zdrženih držav obljubil, da
se bo ukrep Družbe pekovskih go-
spodarjev natančno preiskalo.

Za one, ki so zakrivilo to podra-
ženje, je že namenjena kazen.

Iz Clevelanda se poroča, da je
tudi tam ena največjih pekarij na-
znanila, da bo prihodnji teden po-
višala ceno svojemu kruhu za en
cent, namreč iz pet centov na šest.

Poleg tega bo za kruh za šest cen-
tov manjši in ne bo zavil v popir.

Druge clevelandski peki bodo sle-
dili tej družbi.

**Iz urada Zveze Jugoslo-
vanskih pev. društev.****PRAVILA**

**"ZVEZE JUGOSLOVANSKIH
PEVSKIH DRUŠTEV"**
v Združenih državah Severne
Amerike

s sedežem v Johnstownu, Pa.
Vstanovljena 4. septembra 1916
v Conemaughu, Pa.

I.**Ime.**

Ta zveza se imenuje: "Zveza
jugoslovanskih pevskih društev".
(Okrajšano Z. J. P. D.; hrvatsko-
srbsko S. J. P. D.)
Znak: lira z začetnimi črkami
Z. J. P. D. (S. J. P. D.).

II.**Namen.**

Namen zveze je:
1. Združiti jugoslovanska pev-
ska društva v eno celoto v svrhu
gostitve petja;
2. prirediti vsako leto skupni
koncert;

a) da se pevci potom medse-
bojnega občevarja in
skupnega delovanja spod-
bujaajo k marljivjšanju
in enju in

b) da se pevci navajajo na
navdušenje za kolikor
mogoče dovršeno umno
petje;

3. vcepiti občinstvu smisel in
ljubezen do lepe umetnosti, da odbor.

pevskim društvom vsestransko
pomaga ter gnotno podpira;

4. dajati za vstanavljanje in
vzdrževanje pevskih društev po-
trebne nasvete;

5. nabavljati po kolikor mogoče
nizkih cenah razne pesmi, založiti
dražje skladbe ter jih posojati
posameznim društvom brez vsake
odškodnine;

6. pomnožiti pevška društva ter
izpopolniti slovansko petje v A-
meriki.

III.**Uprava.**

1. Vsakoletno zborovanje (ob
priliki koncerta);

2. glavni odbor;

3. člani potom splošnega glasov-
vanja, obveščeni po glavnem taj-
niku vsled sklepa glavnega od-
bora.

IV.**Glavni odbor.**

Glavni odborniki so:

Zvezo upravlja:
1. Predsednik;

2. podpredsednik;

3. glavni pevovodja;

4. glavni tajnik in za vsako na-
rodnost eden pomožni tajnik; gl.
tajnik je obenem tajnik za svojo
narodnost;

5. blagajnik;

6. za vsako narodnost dva nad-
zornika.

Glavni odbor se izvoli na vsako-
letnem zborovanju izmed navzo-
čih vdeležnikov-pevcev.

Glavni pevovodja je obenem
zvezin arhivar.

Odborniška mesta so brezplač-
na, le eventualni stroški se povr-
nejo.

V.**Zborovanje.**

Zborovanje se vrši vsako leto
ob priliki koncerta ter obstoji iz
vseh navzočih članov in članice
zveze.

Zborovanju predseduje tačasni
zvezin predsednik; lahko pa se iz-
voli za čas zborovanja poseben
predsednik.

Volitve v glavni odbor se vrše
tajno po listkih; odločuje nadpo-
lovična večina. Pri enakosti gla-
sov se voli vedno iznova.

Predlogi se sprejemajo z nad-
polovično večino; pri enakosti
glasov odločuje predsednik.

VI.**Koncert.**

1. Čas in kraj vsakoletnega
koncerta določi zborovanje za eno
leto naprej.

2. Pesmi za koncert morajo biti
določene 6 mesecev pred koncer-
tom. Pesni za skupni nastop na
svetujujo društvem pevovodje gl.
pevovodji, ki potem iz teh pesni
izbere pesmi za skupni nastop.

3. Vse priprave za koncert in
zborovanje preskrbi krajevno
društvo. — Ako je v enem kraju
dvojce ali več društev, pripadajo-
čih k zvezi, jih veže dolžnost, da
skrbe za prireditev koncerta.

4. Ker se bodo mogli stroški
posameznih društev za vdeležbo
na koncertu le deloma plačati iz
zvezine blagajne, naj si vsako
društvo vstanovi potno blagajno,
v katero se stekajo doneski skozi
celo leto. Ti doneski bi bili: pro-
stovoljni prispevki ob različnih
prilikah, nekaj odstotkov čistega
dobička od zabav, piknikov itd.

Koliko stroškov se plača iz zvezi-
ne blagajne, odloči zborovanje, ki
sledi vsakemu koncertu.

5. Čisti dobiček od koncerta in
znjim zvezanih prireditvev (pik-
nik, zabava, banket itd.) pripade
zvezini blagajni. Slučajno izgubo
pokrijejo vsa društva, zastopana
v zvezi, po enakih delih.

VII.**Prispevki.**

Društva plačajo od vsakega iz-
vršujočega člana po \$1.00 na leto,
kateri znesek se plača v dveh ob-
rokih po 50c vsakega pol leta na-
prej. S temi doneski se pokrivajo
tekoči upravni izdatki zveze. —
Pevke so proste vseh prispevkov.

VIII.**Članstvo.**

1. Vsako slovansko pevsko dru-
štvo v Združenih državah Severne
Amerike lahko postane član zve-
ze s tem, da se naznani glavne-
mu tajniku in plača za tekočo po-
lovico leta svoj prispevek.

2. Vsako društvo naj pri spre-
jemu pošlje po glasovih urujen
imenik izvršujočih članov glavne-
mu tajniku; ravno tako se tudi
zahteva imenik ob vsaki izpre-
membi števila pevcev.

3. Posamezni podporni člani
zveze plačajo enkrat za vselej
\$25.00. Imajo iste pravice kot pev-
ci, samo ne morejo biti voljeni v
odbor.

IX.**Splošne določbe.**

1. Izpremembe zvezinih pravil
sme izvrševati samo letno zboro-
vanje.

2. Ako hoče imeti posamezno
pevsko društvo svoja pravila, mo-
rajo biti sestavljena na podlagi
teh pravil ter niso veljavna, dok-
ler jih ne pregleda in potrdi gl.
odbor.

3. Ta pravila so veljavna za mo-
ška, kakor tudi za mešana pevška
društva, ter Z. J. P. D. s tem pri-
znava enakopravnost žensk z mo-
škimi.

4. Ta pravila je sprejelo prvo
zborovanje Z. J. P. D. dne 4. sep-
tembra 1916 v East Conemaugh,
Pa., ter stopijo v veljavo z dnem,
ko so objavljena.

X.**Opravniki na zborovanju.**

1. Otvoritev zborovanja.

2. Čitanje zapisnika ali samo
odlomkov iz zapisnika zadnjega
zborovanja.

3. Poročilo glavnega odbora.

4. Obnavljanje teh poročil,
predlogov in priporočil.

5. Nova opravila (sprememba
pravil itd.).

6. Pritožbe.

7. Slučajnosti.

Incorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way, Box 57, Ely, Minn.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Logan, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUGE, Box 105, Ely, Minn.

Kaznjik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNİK:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MYK EUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. POBENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzivali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Zapisnik

desete konvencije J. S. K. Jednote
v Eveleth, Minnesota.

Septembra

1915.

Poročilo delegata društva št. 57, da centralizacija odpade, da se točno in natančno deluje v glavnem uradu, da se društvo nahaja v dobrem stanju, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 58, da je društvo se za centralizacijo, več razredov za smrtnino, namreč \$250.00 in \$2000.00, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 60, da nima posebnih naročil, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 61, da naj centralizacija ostane pri starem, bolniška podpora naj bo po \$1.00, \$2.00 in \$3.00, se eden razred za \$250.00 smrtnine, člani naj se sprejmejo od 45 do 50 let, vendar pa samo za \$250.00 smrtnine. Konvencija vsakih 5 let. Na isto ima pravico poslati vsako društvo delegata, ne pa več kot enega. Naj se izvoli novi glavni odborniki, posebno predsednik in tajnik. Društvo je proti združitvi; se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 64 o zadevi umobolnega Jos. Angela, je predlagano in potrjeno, da se odobri zapisnik nadzornega odbora, sprejet sept. 1916 v tej zadevi. Sprejeto. Drugo se vzame v naznanje.

Poročilo društva št. 66, da je proti centralizaciji, ampak, da vse drugo je v redu, se vzame naznanje.

Poročilo delegata društva št. 69, da centralizacija naj ostane, več razredov za podporo in smrtnino, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 70, nima poročila, se vzame v naznanje.

Poročilo društva št. 72, da društvo naročuje, da se ga zastopa kot najbolje mogoče.

Poročilo društva št. 71, da želi imeti se razrede za \$250.00 in \$1500.00 za smrtnino in drugo, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 75, da cenzura odpade, centralizacija naj bo po starem, dva razreda za bolno podporo, dva razreda za smrtnino, izplačevanje dolgov po pokojnih članov, čas prihodnje konvencije naj določi članstvo, oziroma društvo, in ne konvencija, sklad, iz katerega se plača delegate, naj odpade na društva, vsako društvo naj bode opravičeno od delegata. Društva, katere nočejo centralizacije, naj bodejo na svojo roko do določenega časa, verska dolžnost naj bode svobodna na voljo članov, društvo je proti lastnemu glasilu, delegati naj bodejo na konvenciji, dokler bo kaj za spreminjanje v Jednotinih pravilih in nekaj prošnji, katere se pa izročijo prizivnemu odboru v pretes; se vzame naznanje.

Poročilo delegata društva št. 76, da naj centralizacija ostane pri starem, da se pravila sestavijo nakratko in jedrnat, cenzura mora odpasti, glavni uradniki morajo imeti samo eden posel, glasilo naj ostane kakor je, v društva naj se sprejmejo člani od 45 do 50 let in se ne morejo taki zavarovati za več nego \$250.00 smrtnine. Zadoštujejo 3 nadzorniki, vsako društvo ima pravico poslati delegata na zborovanje, glavni tajnik se ne sme plačati več nego \$125.00, ali pa \$250.00 na mesec; se vzame naznanje.

Poročilo delegatov društva št. 78, da društvo stoji na dobri podlagi.

Poročilo se biveš članu Frank Glavan, kateri se je izgubil januarja meseca 1915, in ni glasu od njega od tistega časa, zapustil je pa ženo in otroka. Predlagano in potrjeno, da se glavni odbor seznani z postavbo države Colorado in ako se član ne najde v gotovi dobi, naj se izplača ženi smrtnina? toda po preteku dobe v kateri ga proglasi coloradska postava za mrtvega. Sprejeto.

Poročilo delegata društva št. 79, da naj ostane vse po starem, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 81, da naj centralizacija ostane pri starem kakor je in drugo priporočilo, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 82, društvo je v dobrem položaju, da centralizacija odpade, bolniška podpora naj ostane po starem, konvencija se naj vrši vsakih 4 ali 5 let, se naj izvoli popolni novi glavni odbor, denar naj se naloži na boljše obresti.

Poročilo delegata društva št. 84, da nima denarja in niti dolga, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 85, da je društvo nazadovalo valed delavskih razmer in pa želi, da bi centralizacija ostala kakor dosedaj, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 86, da naj centralizacija odpade, pristopnina naj se zniža iz \$4.00 na \$200. "Glas Naroda" za glasilo; se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 90, da ima ista priporočila kakor društvo št. 50, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 92, da centralizacija odpade, da vstop zniža na \$2.00, da se ustanovi še en smrtninski razred za \$250, se vzame v naznanje.

Poročilo delegatov društva št. 94, da društvo nazaduje v sled centralizacije, da se naj doklada odstrani. V slučaju odstranitve centralizacije, je društvo za lastno glasilo, konvencija vsakih 5 let, se dva smrtninska razreda za \$250.00 in \$1500.00, pristopnina se zniža na \$1.00, glavne odbornike se odpokliče, če ne izpolnjujejo svoje dolžnosti, kakor jim nalaga urad. Društvo je zato, da če bi bila opravičena društva do delegatov s 25 člani, da naj plača društvo samo stroške; se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 99, da društvo želi da bi podpora ostala pri starem, glavni tajnik naj bi delal za \$5.00 dnevne plače, vsako društvo naj bi imelo pravico poslati delegata na zborovanje, ne oziroma se koliko članov ima. Jednota naj bi sprejela še tretji razred za \$250.00 smrtnine. Bolniška podpora naj bi bila po \$1.00 in \$2.00, konvencija naj bi se vršila vsakih 5 let, cenzura naj odpade, sklad za onemogle naj bi se ostal, društvo je proti lastnemu glasilu, glavni tajnik naj bi opravljal samo tajniški posel, otroci naj bi se v nadalje sprejemali; se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 101, da bi centralizacija ostala pri starem in da bi Jednota imela lastno glasilo, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 104, da naj centralizacija ostane, za lastno glasilo, cenzura naj odpade in ženske naj bodo enakopravne, glavni tajnik naj opravlja samo ta posel, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 106, da je društvo proti centralizaciji, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 107, da je društvo za centralizacijo, doklada se naj odstrani, pristopnina naj bode \$2.00, konvencija vsakih 4 letih, člani naj bi se sprejemali od 16 do 50 let in drugo, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 109, da so vsi zdravi in drugo je vse v redu, se vzame naznanje.

Poročilo delegata društva št. 110, da so vsi zdravi in drugo poslovanje je vse v redu, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 111, konvencija se naj vrši vsakih 5 let, glavni tajnik mora sam opravljal svoj posel, zato se mu da primerna plača, pravila naj bodo kratka in jedrnat, centralizacija naj enostavno odpade, lastno glasilo bi bilo dobro, če bi se mogli združiti z kako tiskarno in vsak član isto dobival. Se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 112, da naj centralizacija odpade in da drugo je vse v redu, se vzame v naznanje.

Poročilo delegatov društva št. 114, da društvo dobro napreduje in da želi v nadalje imeti centralizacijo, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 117, da društvo poroča da je vse v redu, se vzame v naznanje.

Poročilo društva št. 116, da centralizacija ostane pri starem, smrtnina naj bi bila za \$250.00 in podpora za \$2.00 na dan do 45 let. Glasilo naj bode Glas Naroda, članice katere bivajo v stari domovini in so bile suspendirane, naj se nazaj sprejmejo. Glavni tajnik mora imeti samo tajniški posel. Plače se ne smejo povečati. Zadoštujejo samo 3 nadzorniki, ako postane kak član vojak, prejme samo polovico smrtnine. Stavkokazem se podpora odkloni. To društvo želi se združiti z drugim v bližini, katero spada k J. S. K. J., pod pogojem, da se ne računa za prestopne liste, kakor je predlagano in potrjeno, da kakor hitro se ta dva društva razumeta in pošljeta svojo prošnjo v glavni urad, se bode združitve izvršila brez teh stroškov. Sprejeto.

Delegat naj pošlje na zborovanje vsako društvo, ako ima 10 članov.

Poročilo delegata društva št. 118, da društvo želi se združiti z društvom J. S. K. J. v njih bližini pod pogoji omenjenih pri zgorajšnjem društvu, na kar je predlagano in potrjeno, da gorenji sklep velja tudi pri teh društvih. Sprejeto.

Poročilo delegata društva št. 119, da želi v nadalje centralizacijo in drugo, se vzame v naznanje.

Poročilo društva št. 120 je za centralizacijo, pristopnina se naj zniža na \$2.00 in \$1.00, naj ostane v društveni blagajni. Porodne nagrade naj ostanejo pri enakopravnih članicah kakor do sedaj. Na konvencijo imajo poslati članice svojo delegatino, ako njih društvo šteje 30 članic. Se vzame v naznanje.

Čitanje brzojav: Stefan Banvec, Ely, Minn., dr. Sv. Barbare, št. 3, La Salle, Ill. First National Bank, Rocks Springs, governor J. A. A. Burnquist, St. Paul, Minn. Dopisnice Marije Smrekar, Cleveland, O. Vsem se zaključilo trikratna "Slava".

Seja se zaključila ob 5. uri popoldne.

MOHOR MLADICH, konvenčni predsednik.
LEONARD SLABODNIK, JOS. A. MERTEL, MATT KOMP,
zapisnikarji.

DODATKI ZAPISNIKARJEV:

Slednja poročila so bila izpuščena pomotoma, iz prejšnjega zapisnika.

Društvo št. 12: Centralizacija naj odpade, sedanjí asesment se nikakor ne sme zvišati, ampak znižati, sedanje plače glavnih uradnikov so dovolj velike, se ne sme zvišati. Cenzura naj odpade, konvencija se naj vršijo bolj v sredini Zdr. držav, in konvencije naj bi bile vsakih 5 let. Vsako društvo je opravičeno poslati delegata na konvencijo, nikakor pa ne več kot enega.

Poročilo delegata dr. št. 16 da centralizacija ostane, otroci se naj sprejemajo brez zdravniških spričeval, iz glavnega urada se naj odpravi absolutizem, v glavni urad se naj volijo osebe, katere bo dej imle veselja do dela in se sme imeti druge posle. Da se vstanovi še razred za \$250.00 in \$1500.00 smrtnine; se vzame naznanje.

Poročilo društva št. 29 je isto kakor že priobčeno v glasilu Jednote, se vzame v naznanje.

Poročilo delegata dr. št. 15, da se izvoli novi glavni odbor, plača se jim dovoli primerna, tajnik ne sme imeti drugega dela, centralizacija naj odpade, podpora se naj bolj točno plačuje, se vse vzame v naznanje.

Poročilo delegata društva št. 58, da centralizacija naj ostane pri starem, člani naj se sprejmejo od 45 do 50 let, bolniška podpora naj bo \$1.00, \$2.00 in \$3.00, smrtninski razredi \$250.00 in \$2000.00. član zavarovan za \$250.00 ne more biti zavarovan za več nego \$1.00 podnora, samo 3 nadzorniki, znižanje pristopnine, društva do 25 članov imajo pravico poslati delegate, nobeno društvo pa ne več kot enega. Zavešnice naj odpade, prošnja za Andr. Perše se izroči prizivnemu odboru se vzame v naznanje.

ZAPISNIK DEVETE SEJE ZBOROVANJA J. S. K. J. DNE 15. SEPTembra 1916.

Predsednik odpre sejo točno ob 8 uri zjutraj. Čitanje imen delegatov in uradnikov, kateri so vsi navzoči razun John Lamuth in Karol Zgone. — Čitanje zapisnika prejšnje seje. Predlagano in potrjeno, da se zapisnik sprejme z popravki. Sprejeto.

Nato se vname debata glede združenja. Na stavljen in potrjen predlog se sprejme resolucija glede združitve, katere se glasi, kakor sledi:

Resolucija sprejeta na desetem glavnem zborovanju J. S. K. J. glede združitve vseh slovenskih Jednot v eno močno organizacijo.

Ker spoznavamo velike koristi in dobroto, katere bi uživali, če bi bili vsi združeni v eno veliko in močno organizacijo in ker bi s tem prihranili veliko stroškov pri uradovanju in

poslovanju, in ker bi s tem pridobili veliko večji vpliv in kredit v slovenski in tujerodni javnosti v Ameriki, zatoraj bode tem potom

SKLENJENO, da se Jugoslovanska Katoliška Jednota privolji združiti z vsemi drugimi Jednotami, Zvezami in samostojnimi društvii, pod sledečimi pogoji:

1. — Da se naredi popolnoma novo ime, katero bi vsebovalo na men in pomen organizacije, kakor naprimer: SLOVANSKA PODPORA JEDNOTA (Slavie Benevolent Union) ali kaj sličnega; ime katero bi lepo glasilo v slovenski in angleščini.

2. — Da se najme en strokovnjak, kateri bi preceuil vse certifikate organizacije, katere so pri volji se združiti in dognal solventnost istih, stroške tega strokovnjaka naj bi plačale vse prizadete organizacije po številu njih članov.

3. — Da bi vsaka organizacija, ki bi bila pri volji se združiti, izvolila ne manj kakor tri sposobne člane, ki bi korespondirali med seboj ali se pa snidli v enem mestu v sredi Zdr. držav, kateri bi osnovali načrt s pomočjo strokovnjaka, kako dobiti solventnost vseh Jednot, tako da lahko dobimo charter v vseh državah.

4. — Da se razpiše glasovanje na vse člane dotičnih Jednot, v katerem naj bi prijavljen popolnen načrt združitve, kakor tudi vse druge ugodnosti, ki bi izvirale iz tega združenja. Pred glasovanjem pa naj se da 6 mesecev časa za razmotrivanje, v katerem naj člani izraze svoje mnenje.

5. — Da se stavi točka v pravila, katere se ne bi smela premeniti dokler ne glasuje za njo tri četrtine vsega članstva, točka, ki bi jamčila popolno svobodo verskega in političnega prepričanja, točka, ki bi preprečila razmotrivanje ali propagiranje socializma, katoličizma, ateizma in sploh vsake verske ali politične stranke.

6. — Da se postavi taka nova organizacija na popolnoma trgovsko podlago v smislu fraternalizma in bratstva, na podlago patriotizma in narodnega zavedanja, izobrazbe in napredka, po principu: "Vsi za enega in eden za vse".

7. — da se objavi ta resolucija v vseh slovenskih listih v Ameriki.

Brati Lamuth in Zgone zaseda svoje prostore in se opravičita, da je bila zamuda na polnični železnici kriva njih odsotnosti. Predlagano in potrjeno, da se opravičenje sprejme. Sprejeto.

Vratar naznanja, da želi časnikar Rev. J. C. Smolej priti pred zbornico, na kar se vname debata glede vstopa časnikarjev. Na stavljen in potrjen predlog se sprejme, da imajo časnikarji dovoljeno priti pred zbornico.

Nato se pokliče Rev. J. C. Smoleja, kateri pozdravi zbornico v primernem govoru. Konvenčni predsednik se mu zahvali za govor v imenu zborovanja in delegati zakličejo tri kratno slavo.

Frank Kochevar se oprsti, ker ima sodnijske opravke. Predlagano in potrjeno, da se dostavi beseda "Ateizem" k resoluciji za združenje. Sprejeto.

Čitanje brzojav in pisem.

Brzojavke od "Slovenske Novice" Calumet, Mich., Društva Sv. Barbare, št. 3, La Salle, Ill. Pisma od Joseph Krstolich, član društva št. 49, Kansas City, Kans., Frank Fortuna, tajnik društva št. 18 Rock Springs, Wyo. Vsem pismom in brzojavkam se kliče tri krat slava.

Mohor Mladich, konvenčni predsednik.
Zapisnikarji: Leonard Slabodnik, J. A. Mertel, Matt Komp.

Anglija potrebuje še en milijon mož.

London, Anglija, 24. septembra. J. L. Carvin piše v "Observerju", katerega urednik je on, da potrebuje Anglija še najmanj en milijon mož. "ako hoče Anglija, da bo to vojno tako dobila kot jo upa dobiti."

Sedemnajst Belgičev usmrčenih.

Amsterdam, Nizozemsko, 24. septembra. — Nedavno je bilo poročano, da so Nemci v Hasseltu obsodili 22 Belgičev, med njimi tudi tamošnjega župana na smrt. Izmed teh 22 oseb je bilo že 17 usmrčenih.

Življenja slana.

Slana je cveticam grobe izkopala; deva pa po evetju strtem je jokala.

Pomlad se vrnila, v evetje vse odela; a za dekle živo rožic ni imela.

Le na grobič tihi evetja ji je dala, kar ga ji življenja slana je pobrala.

Posavska.

NAŠI ZASTOPNIKI, kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Art. in okoli: Mihajl Girar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovina Denver, Colo.: Frank Skrabec. Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Oulig. Frank Janesh in John Germ.

Salida, Colo. in okoli: Louis Costello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Woodward, Ia. in okoli: Lukas Podbrezar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verolt. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. Deane, Ill.: Dan Radovinec.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zetel in Frank Bamblich.

La Salle, Ill.: Matt Komp. Nekamis, Ill. in okoli: Math. Ostshak.

So. Chicago, Ill.: Frana Dorne Springfield, Ill.: Matija Barborič. Cherokee, Kans.: Frank Boland.

Ogishky, Ill.: Matt Hribnar. Waukegan, Ill. in okoli: Fr. Petkovich in Math. Ogrin.

Columbus, Kans.: Joe Knaflic. Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Francisco, Kans. in okoli: Frank Kerne in Rok Elm.

Kansas City, Kans.: Peter Scholler. Mineral, Kans.: John Stale. Elgin, Kans.: Miho Pencil.

Kittanning, Md. in okoli: Frank Vedoglav.

Gilbert, Minn. in okoli: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Poude. Kittville, Minn. in okoli: Joe Adamich.

Nashwan, Minn.: Geo. Maurin. New Duluth, Minn.: John Jerina. Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. Klein, Mont.: Gregor Zobeo. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Red Lodge, Mont.: Joseph Jera. Roundup, Mont.: Tomas Paulin.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternla. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka. Barberton, O. in okoli: Math Kra-mar.

Bridgeport, O.: Frank Hočevar. Collinwood, O.: Math. Slapnik. Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.

Lorain, O. in okoli: J. Kumše in Louis Balant.

Niles, Ohio: Frank Kogovšek. Youngstown, O.: Ant. Kikelj. Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakša. Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Peteršek. Braddock, Pa.: Ivan Germ. Burdine, Pa. in okoli: John Demar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich. Cecil, Pa. in okoli: Mike Kočevar. Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in Vid Kovaršek.

Claridge, Pa.: Anton Jerina. Broughton, Pa. in okoli: A. Demar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavč. Dunio, Pa. in okoli: Joseph Subor. Export, Pa.: Frank Trebetz.

Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamin.

Farrell, Pa.: Anton Valentinčič. Greensburg, Pa. in okoli: Frank Novak.

Irvin, Pa. in okoli: Fr. Demšar. Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okoli: Anton Osoinik. Meadow Lands, Pa.: Georg Schulta. Moon Run, Pa.: Frank Matčak.

Pittsburgh, Pa. in okoli: Z. Jaksne, I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakobčič.

South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprišek. Steelton, Pa.: Anton Hren.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerij. West Newton, Pa.: Josip Jovan. Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peter-nel.

Tooele, Utah: Anton Palčič. Winterquarters, Utah: L. Blazich. Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.

Davis, W. Va. in okoli: J. Brošč. Thomas, W. Va. in okoli: Frank Kocijan in A. Korenčan.

Kenosha, Wis.: Aleksander Pendl. Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Collander.

Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin in Martin Kos in John Stampfel.

West Allis, Wis.: Frank Skok. Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST NEW YORK N Y

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški —25
Ahnov nemškoangleški tolmač, vezan —50
Berilo drugo, vezano —40
Cerkvena zgodovina —70
Hitri računar —40
Poljedelstvo —50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan \$1.00
Postrežba bolnikom —20
Sadjereja v pogovorih Slov.-angleški in angl.-slov. —25
slov. slovar —50
Slov.-angl. in angl.-slov. slovar —1.50
Trtna už in trtojeja —40
Umna živinoreja —50
Umni kmetovalci —50
Veliki slovensko-angleški tolmač \$2.00Življenja trnjeva pot —50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeva Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) —75
Z slikami mesta New Yorka po —25SPILMANOVE POVESTI:
1. zv. Ljubite svoje sovražnike —20
4. zv. Praški judek —20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza —25RAZGLEDNICE:
Newyorške s cveticami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po —03
ducat po —25
Album mesa New Yorka s krasnimi slikami mali —35ZEMLJEVIDI:
Združenih držav mali —10
veliki —25
Avstrijsko-Italijanska vojna mapa —15
Balkanskih držav —15
Evrope —15
Evrope, vezan —50
Vojna stenska mapa \$1.50
Vojni atlas —25
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po —25
Avstro-Ogrske mali —10
veliki vezan —50
Celi svet —25
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet \$1.50

OPOMBA: Naročnikom je priložili denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni naknadni, ali poštni s smarkah. Poština je pri vseh cenah in vračunana.

Slovensko katoliško

podp. društvo

sveto Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 96 Willock, Pa.
 I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
 II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
 Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
 II. tajnik: JOHN OBOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
 Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa.
 Posrednik: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VSELOVNI KRAVNIKI:

DR. MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 625 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
 I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
 II. nadzornik: FRANK PAVLOVICH, Box 705, Conemaugh, Pa.
 III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7718 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
 I. porotnik: MARTIN STEFANOČ, Box 78, Franklin, Kan.
 II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., R. F. D. 1, Grosse Pointe, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, O.
 I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
 II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Pa.

Družinsko glasilo: "GLAS NARODA"

URADNO NAZNAČILO URADA ZDRUŽENIH DRUŠTEV SVETE BARBARE.

Konvencija je sklenila na seji dne 12. septembra, da naj se razglasi vsem postajam te organizacije sledeče:

Odzaj znanost naj se nič več ne sprejema članov in članic, katere se žele zavarovati za \$500, sprejema se pa lahko še članice in članice, ki se žele zavarovati za \$250. Oni, ki se žele zavarovati za prvo svoto, naj se zavarujejo za 250 dolarjev. Zavarovanje za 500 dolarjev je namreč začasno vstavljeno. Oni, ki so se zavarovali za 500 dolarjev naj plačujejo isti assement kot so ga dozdaj, razlika je samo to, da se novih članov in članic ne sprejme več za to zavarovanje, dokler ne bo naznanjeno iz glavnega urada.

JOHN TELBAN, glavni tajnik.

Sestanek.

Konec.

Navelical sem se bil burnega življenja, prečutih noči, pijanosti družin in zahotelo se mi je miru, domačega pokoja. Dom bi bil rad imel, svoj lastni dom, ženico, ki bi skrbela zame tako kakor vsi mati, prijetno in toplo izbo, kjer bi sedel ob zimskih večerih, povabil prijatelja iz mladih let na polico vina, pa se pomenil z njim o solčnih minulosti, o dnevnih evetja in luči.

In zato sem se bil zaročil z — mirno, sila poblehno blondinko ki je poslušala moje besede kakor dete bajke, gledala z vdani mi in modrimi očmi v moj obraz, se veselila mojih obiskov in bila z menoj — kakor je sama trdila — povsem zadovoljna in srečna.

Tudi na ta večer sem bil pri njej, od nje sem šel v gostilno med prijatelje, z njimi se v kavarno, in zdaj — že skoro proti jutru — pod grmi in slavnimi pesmimi po beli cesti proti domu.

Ko sem odklenil stanovanje in napravil luč, sem ugledal na mizi, ki je stala temnordeče pregrnjena sredi sobe, majhno pisec. Prvi trenotek sem spoznal pisavo in bilo je prav tako, kakor vselej takrat pred davnimi časi in kakor tedaj v gledališkem hodniku.

Kri mi je ticala v glavo, razbijala po sencih, gomazela po lobanji kakor uraviljine, roke so se mi tresle, žveplenke, ki sem prigljal z njimi luč, so mi padle iz roke in se raztresle po preprogi. Nervozno sem raztrgal kuverto, privlekel iz nje list s pravočito težavo in čital, ne da bi spočetka razumel:

Dragi gospod!

Jutri se peljem skozi vaše mesto. Če se vam zdi, pa čakajte ob desetih dopoldne na osebnih vlak. Vas pozdravlja Gizela.

Trikrat, štirikrat sem prebral in takrat sem v skrajni zmedeni šteli spoznal, da se pripelje Gizela, prava, davno znana Gizela, jutri dopoldne ob desetih, jo lahko vidim, govorim z njo, ostanim v njeni družbi.

II.

Predno sem odšel drugo jutro na postajo, sem prejel brzogaj:

kraj in pri katerem ona stanuje, se že veseli nanjo in že davno vleva pisati svojim vnucom in jo povabiti. Slep je, sedi pred hišo in gleda tja kvišku nekam kjer slutiti, da stoji solnce, veliko in svetlo, silno svetlo. Nanjo misli in čaka, kdaj pride, kdaj mu prične čitati dolgo zgodbo, ki jo bo on od kraja do konca pozorno poslušal in primerjal s povestjo svojega življenja.

Vozili smo se, dolgo vozili preko polj in travnikov, ob ravnih cestah, ob potokih in vodah, skozi hribe in griče, nazadnje po ozki soteski, preteči od desne in leve z nevarno visokimi skalami, ki je izginila tako nenadoma za vlakom, da se je zde trenoten val, ki je pljusnil skozi okna in popotnikom v obraz, kakor blisk.

Očem se je pokazala brezkraina zelenosinja, vsepovsod nalahko nagubana planota, ki ni imela konca ne v dalji, ne na desni, ne na levi. Morje je bilo to, in ko ga je Gizela ugledala, je vstala, se strmelala po njem z nekako drhtečim in mokrim pogledom, z zardelinami lici, nalahko razprtimi ustnicami, vidno se topeča v vplivu njegove močnatosti.

Izstopila sva v mraku na obrežni postaji, obstala in se oba hkrati zamislila. Kje sem zdaj v življenju pravzaprav, sem se vprašal, kje stojim? Pred mano je ona in prilika se mi nudi, da ji povem še enkrat vse tisto od kraja do konca, kar sem ji že tolikrat povedal.

Ali jaz ne znam pravi tistega, kar mi leži v srcu. Kolikokrat sem v življenju pred njo poskusil, se mi je smejala. Smehen sem bil torej! Kdor ne najde mojega srca v očeh, v potezih mojega obraza, v glasu izgovorjenih besed, njemu ne morem dopovedati tega, kar zanj čutim.

Pojdite z mano! — je velela in šla sva.

Pod oljkinim drevjem in vedno ob bregu. Mrak se je gostil okrog naju, nebo je bilo čisto potemnelo, zvezde so se prižigale, vsepovsod po njem, trpetale, ponežikoval, ponekdo se utrinjale, padale v svetlih curkih za obzorje, kakor raztopjeni cekini.

Nama ob levi so šumeli ob bregu morski valovi, zaganjali se po progu višje in višje, vzpenjali se in plazili, raztezali na vsi moč, kakor bi hoteli za vsako ceno do naju. In vse nazaj za njimi se je zibalo v temi črno mogočno morje, daleč tja pod mrakom, ki ga ni bilo več mogoče prodreti očem in še daleč, daleč onstran mraka brez kraja in konca.

Iznad njegove gladine je dihal prijetno hladen vetrič, posepetal z listjem na oljki, se dotikal, kakor blažena in nevidna roka.

Ostaniva tukaj, — je rekla in sediva!

Na skalo sva sedla, ki je ležala črna in dolga na bregu in govorila sva. O življenju, o minulosti, ki se je v njem potopila in nama ostala v spominih. O neki pesmi, ki smo jo nekaj prepeli in ki pričinja:

Vse zvezde bi dala zate, vsa morja in vse gore in ptice vse krilate... in ki končava: pa nimam reva drugega kakor ljubeče srce!

In o drugi, ki poje, kako zvončki iz doline zvonijo bimbembom!

Na rajnega njenega očeta sva se domislila, ki me ni maral, o nje ni stari majki, ki se vedno ve in trdi, da sem zgrešil svojo pot, o njej sami, ki je postala zadnja leta po njenih mislih vsa drugačna, resnejša in mnogo, za čudo mnogo starejša in ko se je bilo že čisto steno, sem se stisnil k njej, jo objel in poljubil.

— Ti, — mi je rekla, tisti prvi sladki "ti", pod katerim se tope srca ljubečim fantom, ko ga slišajo privrati iz evetovih in vročih ust svojih ljubljencev, — ti — ti, nehai!

Morje je bučalo pod nama, — zdelo se mi je, da se je nenadoma oglasilo, da se je silovito vznemirilo, da vali ogromne valove od obala do obala, da jih meče do neba, ugasuje z njimi zveče in jih raztepa, da beže plahe po grebenih gora, po vrhovih visokega drevja in se skrivajo po votlinah in prepadih. Veje oljk so se sklonile do naju, segle do lica, majhna večica se je stisnila med najin objem in se spojila, s slastjo jo srečo. Pijana ljubezni je mahala nad nama, vzborno se gibala, vztrpetavala z listi in se zaganjala ob debla.

Svojo notranjost sem čutil vsa razdivjana. Prepel sem menil da imam v prsih, veliko in temno

votlino, po kateri stoje skale, moje kvišku, se iztezajo od vseh strani, sten druga k drugi in vise navpično od stropa dol v tisto noč in praznoto.

Zdaj so se pričele nenadoma trgati. Od vrha se rušijo, iz sten se valijo, dno se poglablja, leze niže in niže, izgiba v globočini nekje in namesto njegove se širi rožnato polje, namesto noči sije — solnce, namesto skal cveto rože, namesto praznote odmevajo pesmi...

Veliko srečo sem zaznal v svojih mislih, kakor šumeča reka je drla po njih in jih do dna prepaljala.

— Ti! — je rekla Gizela in se vedno ponavljala tisti nadvse — sladki "ti". — Jaz sem se vedno domislila nate, kadar sem hodila po teh krajih. Želela sem, da bi me pod temi oljkami, na teh skalah, ob tem morju enkrat objel... Tako lepo je tukaj, vse mogočno in veliko, božansko in tvoje objem je ves pobožen in plah in ti si še ves tak kakor pred davnimi leti, ti še trepeteč v moji bližini. Zariš v lica, vznemirjaš se kakor — ptica v nočnem šumu. Tvoji vrstniki pa so se postarali, izpremenili, odzveliči so!

Sama se me je oklenila še enkrat, vstala, prišla me za roko in me peljala nazaj po bregu — skozi noč in pod oljkami.

Zdaj so se bili valovi ojačili, večji so postali in močnejši, više mnogo više so se iztezali po progu, nekoliko ježno sikali in zavreševali, ponekod se tako visoko zaganjali, da so oplaknili najine noge.

Morje je bilo nemirnejše kakor prej. Koder je bilo obrežje skalovito, tam je grgralo, golobalo po izdolinah, kotanjah in kamenitih zajedah, zunaj po površju samem je šumelo in bučalo. Kakor bi se sredi teme in noči teplo in togotilo v divji in nečloveški jezi. Sapica, ki je dihala prej sem iznad morja, je ostala enako ranla in nečrna, lažno šepetala listja oljk, pod katerimi sva se vračala, pa se je izmutilo in utonilo v šumenju valov.

Tam daleč visoko v temi in na morju so se prikazale rdeče luči, neznanja ladja je priplavala ob bogvekod in plula bogvekam in meni je postajalo ob povratku težko in žalostno pri sreni.

Glej, — sem ji rekel in pokazal z roko v tisto smer, — poglej, Gizela, tisto ladjo!

— Kakšen glas imaš, kakšen glas!

Začudila se je in zasmejala obenem, ko sem ji hotel povedati, da sem jaz brez nje tak, kakor bi bila tista ladja brez krmarja. Brez ciljev in cest in zvezd, prodam — življenje valovom in viharjem, ki me nosijo in ženejo in tirajo po volji... Smejala se je mojemu glasu, ničesar ni našla v njem, ne naklonjenosti, ne ljubezni, ne hrepenja po njej, sploh nič srca, nič duše.

Molče sva nadaljevala pot in tam so že pogledale luči iznad drevja, tam je že stala železniška postaja s svetilkami kot s svetilni mi očmi zroča po gošči in temi.

Ko sva dospela v njeno obližje, je vzela Gizela izza pasa majhno zlato uro, gledala nanjo, vtaknila jo nazaj, se ustavila in mi pogledala v lice.

— Čas bo! — je dejala. — O polnoči vozi to mimo vlak, s tistim se odpeljete. Poslova se!

Ponudila mi je roko, ozko in mrzlo, je odmaknila, prišla z njo krilo, ga nalahko dvignila, obrnila se in odšla za oglom.

Jaz sem se odpeljal, kakor je rekla: o polnoči.

Skoz noč je bežal in pihal z mano stroj, vse temno je bilo okrog, po temini so letale na desno in levo večje in manjše iskre, se vzigravale, izgubljale v grmovje, plesale v nočni sapi kakor goreče veče.

Vozili smo se, kakor bi se vozili na življenje in smrt.

Dalje in dalje, brez konca naprej, brez počitka, brez miru.

III.

Po dolgi nepretrgani vožnji sem takrat običal v daljnem nemškem mestu in ostal tam leta in leta. Ko sem se vrnil, so moji lasje že davno siveli, koža po obrazu se je grbančila, potezi krog ust sta se za čudo poglabili.

Sam živim zdaj samotarim torej, zanimam se za malokaj na svetu. In včasih jeni ali spomlad, ko pridejo taki večeri, ki so meni dragi in mili, ali tudi sem intja v dolgih zimskih nočeh, ko zavlja burja po ulicah in stresa šipe z ledenimi prsti, ko noče spazne na oči in se podijo po glavi misli, spomini iz minulosti, pa

se domislim nekdanjih časov ravno tako, kakor sem tukaj napisal.

Natančno tako se vrste pred mano dnevi, togoček se kaže za dogodkom, lazim za Gizelo, peljem se z njo v vlak, sedim z njo na skali ob morju, tisto pesem čujem iz njenih ust, ki smo jo peli v mladih letih:

Vse zvezde bi dala za te, vsa morja in vse gore in ptice vse krilate.

In ki končava: pa nimam reva drugega kakor ljubeče srce...

Ali je bilo vse kdaj res tako — ali ni bilo res, kaj je meni do tega, kaj komu drugemu!

Mar je treba, da bi bilo na svetu vse resnično in samo resnično, ko so včasih laži vse lepše, vse prijetnejše, mnogo milejše, a rečnica trda, grenka in sirova celo med tato spominov?

Ob spomladnih in jesenskih večerih in v sredi dolgih zimskih nočnih ur, ko nočejo trepalnice preko oči, takrat torej mi pridejo na pamet mladostni dogodki in — vselej sem takih misli, da je mladost, četudi grenka in ponesrečena in bolna vsled neizpolnenih želja in hrepenenj, vedno, vedno lepša kakor vse veselje in zabave starih let.

Sijalo je solnce, pa odsijalo... Bog z njim!

O Grški.

S parnikom "Vasilefs Constantinos", ki je včeraj prišel v New York iz Pireja, je prišlo več Grkov, katerih mnenje je v prilog zaveznikom.

Poročnik Paul Kapodista, ameriški državljani, ki je pred dvema letoma zapustil svoj dom v San Franciscu, z namenom, da bi vstopil v grško armado. On pravi, da je prepričan, da bo Grška vsak čas stopila v vojno na stran zaveznikov. On pričakuje, da bo kmalu pozvan, da se bo šel borit ob strani drugih grških vojakov, katerih je nad pol milijona, kot pravi on. Vsi ti vojaki so izvrstno organizirani.

A. G. Pisaki, nek trgovec, ki stanoval v Ridgewood, N. J., ki se je tudi s tem parnikom vrnil v Združene države, pravi, da je grško ljudstvo popolnoma na strani Vizelezosa, katerega smatrajo za največjega državnika v Evropi.

Mihael Pendov, Bulgar, ki je tudi ameriški državljani, je bil ob izbruhu vojne med Bolgarijo in Srbijo in njenimi v Bolgariji, kjer so ga prišli, da je delal z Rdečim križem. Preje je delal v Pittsburghu, kjer se je seznanil z nekim Irem, po imenu Johnom Murphyjem. Zelo je bil presenečen, ko je John našel v bolgarskem vjetništvu. Irec se je bojeval z Angleži in je bil vjet. Pentovu ni bilo dovoljeno, da bi z Johnom govoril, toda mahala sta si z rokami v pozdrav. V zadnjih bojih med Bolgari in zavezniki na solunski fronti se je mudil prav blizu grške meje. To priliko je porabil, da jo je pobral, preko, šel v Pirej, kjer se je vkrcal na parnik in odšel nazaj.

V Gibraltarju so Angleži zaplenili 36 vreč grške pošte.

Više poštne pristojbine v Avstriji.

Berlin, Nemčija, 25. septembra. Danes je bil objavljen nov avstrijski poštni sporazum, namreč, da se bo povišalo poštne pristojbine za pisma med Avstrijo in Nemčijo, kot je že Nemčija povišala za domačo pošto.

Na pisma bo treba dati od 1. oktobra naprej 15 vinarjev oziroma pfenigov namesto 10 vinarjev, oziroma pfenigov, kot je bilo dozdaj. Za dopisnice se bo povišalo pristojbina za 2 in pol vin. oz. pf.

Plače nemških četam.

Berlin, Nemčija, 24. septembra. Pričenši s prvim oktobrom, pravi Prekmorska poročevalna agencija v svojem poročilu, bo znižana plača vsem nemškim častnikom.

Plače vojnomu ministru in vsem višjim poveljnikom se bo znižalo za 1000 mark na mesec, poročnikom pa za 60 mark mesečno.

Poročenim častnikom se bo znižalo za nekoliko manj.

To je zahteval Reichstag že v decembru leta 1915.

Žitna letina.

Washington, D. C., 25. sept. — Poljedelski departament poroča, da se je letos v deželah: Združene države, Indija, Japonska, Tunis, Španija, Anglija, Wales, Irsko, Italija, Švica in Kanada — pridelalo 30 odstotkov manj žita kot lanske leto.

Hočevar-Dolenc obsojen.

V ponedeljek 18. t. m. se je vršilo nadaljevanje obravnavanja Jakoba in Albine Hočevar ali kakor si je nadalj ime Filip Dolenc in tudi Howar zaradi goljufije, ker sta nakupila po raznih trgovinah za čez tisoč dolarjev poništva ter nato z njim izginila v Detroit, Michigan, kjer sta bila aretirana. Obravnava je bila v ponedeljek zelo kratka, trajala je le nekaj minut, ker ni bilo zaslišanih nobenih prič: izrečena je bila le obsodba.

Sodnik Backus je prisodil njemu dve leti ječe v Waupun, njo je pa poslal za eno leto v okrajno jetnišnico. S tem je njuna usoda za nekaj časa zapčena in pa eicienti se tudi menda ne bodo jokal za njimi, katere je zdravil z ničvrednimi zdravili.

Še enega padarja imamo v Milwaukee, ki je, kot se sliši, po polku mešalec cementa ter si predstavlja, da zna mešati vsled tega tudi zdravila. Upanje je, da se bo tudi njemu zastavila pot ter se preprečilo nadaljno njegovo škodljivo delovanje.

"Slovenija".

Razvoj in polom srbske industrije.

'Pester Lloyd' prinaša daljši članek od svojega belgrajkega dopisnika. V članku se priznava lep razvoj srbske industrije pred časom, ko je monarhija napovedala vojno Srbiji. V bankah je ležal veličnoma domači kapital, pa tudi tujemu kapitalu so bila pod gotovimi pogoji vrata odprta. Ironija usode pa je hotela, da se je ravno tedaj utrdil avstrijski in ogrski kapital v Srbiji. In raditega so se pojavili glasovi, da je srbska zemlja postala odvisna od omenjenega kapitala. Uvoz strojev je narasčal precej hitro. Rndarski proizvodi so narasli v sedmih letih za 540 odstotkov. Piva se je toliko izdelalo, da se je lahko izvažalo. Tekstilna industrija je poskočila za 150 procentov.

Mnogo tovarov se je dvignilo. Tovarne za klobuke so mnogo eksportirale. Klavnice v Belgradu in Smederevu so slovele, in v Belgradu je bila precejšnja tovarna za krože.

O sedanjem stanju industrijskih podjetij pa se v članku poroča sledeče:

Od vseh zgoraj naštetih industrijskih podjetij je le malo, ki še obstoje. Mlinarska industrija skoro popolnoma miruje. Le en mlin, dela v bližini Belgrada, toda za vojne svrhe. Pivovarne so prenehale z delom. Tovarna za klobuke v Belgradu je še zaprta, a upajo da v nekaj mesecih prične z delom. Tovarne za kožo vse počivajo. Tekstilne tovarne so zaprte razven one v Užici, kjer se dela za vojnep otrbe. Le v Belgradu se izdeluje nekaj salom in klobasice.

Ceglarne popolnoma počivajo, ker ni delavcev, ravno tako fabrike cementa. Od domače industrije je ostala tovarna za milo, ki je pa v vojni režiji. Za tovarne tobaka, žveplenk, cigaretnega papirja niti misliti ni, da bi se odprle.

Nemiri v Monakovem.

Zadrski "Narodni List" poroča z dne 18. julija sledeče: Wilffov brzogajni urad javlja: O nemirih, ki so izbruhili 16. julija v Monakovem, pravi policija, da so pripisovati prenapetosti mladine. Okoli osme ure zvečer je večja druhal, obstoječa iz mladine, navallala na ulice, razbila nekaj kavaren in demonstrirala po mestu. Okoli desete ure zvečer so se demonstracije ponovile. Ljudje so sedaj razbijali trgovine z živili in pekarnice. Okoli polnoči je policija aretirala kakih 120 oseb. Pri mnogih so našli nože, kamene in revolverje.

Niso hoteli moliti za kralja.

Pariz, Francija, 25. septembra. Božja služba v grški cerkvi na Rue Georges Bizet je bila danes prekinjena, ko je nek diakon zaklical, da se naj ne moli za grškega kralja in grško kraljevsko družino sploh.

Ko se je ceremojja končala, so hoteli ljudje k diakonu in mu stiskali roke.

Zunaj cerkve so pa razni govorniki držali govore in slavili Francijo ter izražali upanje, da se bo Grška v najkrajšem času pridružila zaveznikom.

ZAPOVEDI MATERAM.

NIKAKOR NE DOVOLITE DA BI KDO POLJUBIL VAŠE DETE MNOGO NEVARNIH BOLEZNI JE BIL OZD PRENEŠENIH DETETU OD POPOLNOMA ZDRAVE OSEBE.

Ako trpi na grizi, če je napeto, zaprto, ali ako ima krče v trebuhu, ne more spati ali dobiva zobe, ne pozabite rabiti "KOPP'S BABY'S FRIEND", ki je že obvaroval na milijone življenj v zadnjih 40. letih.

"KOPP'S BABY'S FRIEND" je na prodaj v vsaki lekarni po 25 in 50c. steklenici.

Ako ga ne morete dobiti, kjer stanujete, pošljite papirnati dolar izdelovalcu in prejeli bode 2 50c. steklenici z obratno pošto.

Kopp's Baby's Friend Co. York, Penna.

E. Robert Kopp

Edino pravi s tem podpisom.

Stari zdravnik Mullin specializist moških bolezni zadnjih 35 let.

Ni vprašan kaj vam manjka — zdravil — ne potrebujete. Povejte staremu zdravniku svojo bolezen. Ni vprašan kaj je, en bo vas ozdravil ako je ozdravljiva. Njaka cena najbolja pomoč zagotovljena po moji dolgi skušnji Vabim vas za brezplačno preiskavo.

409 Fourth Ave., Pittsburgh, Pa. nasproti jote

Dr. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializist v glasovnih boleznih, ki ima izletno prakso v zdraviljenju tujih moških bolezni.

Sifilis ali nastrupljenje krvi zdravi s glasovnimi boleznimi, ki ga je izumel dr. prof. Erlich (če imate, morate ali muerbice po telefonu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izdajte vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se razšira.

Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim par dnevi. Kapanje ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljanja samega sebe. Kakor hitro opazite, da vam po nehuje moška zmožnost, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam jo bom soproj povrnil.

Bušenje cervi, ki vodi k muerburu ozdravim v kratkem času. Hydrocele ali kile ozdravim v 80 urah in slece brez operacije.

Bolezni muerburja, ki povzročijo bolezen v krku in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Reumatizem, trganje, bolečine, otokine, arbecio, skrofe in druge kožne bolezni, ki nastanejo vried nečiste krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Črpadne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. jutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. ure jutraj do 8. ure zvečer. — Ob nedeljah pa do dveh popoldne. S pošto ne delam. — Pridite osebno — Ne pozabite ime in številko!

HIŠE NA PRODAJ

ovce na lahka odplačila, kakor tudi prazne lote in farne.

Zavarovanje proti ognju

Kvišku.

Spisal Fran S. Finčgar.

(Nadaljevanje).

Ladičevi so zapredli Laci-
ingerjevo misel kakor pajek mu-
ho. Ali bil bi jih raztrgal in se
gotovo izmotal iz njih, da ga ni
trl glad, ni mučila beda in se za
teden dni ni upal dobiti od niko-
der pomoči. Zmagal je v tem bo-
ju Ladič, zmagal je glad. Tešil
se je s tem, da ne trpi čast Ande,
ne njegova, saj vse ostane tajno.
Še enkrat je pogledal sliko, še en-
krat jo poljubil vroče in strast-
no, potem je izginila v žepu Ladi-
čevem.

Ante pa je večerjal in pil, pil in
večerjal cel teden za Andino sli-
ko...

Za teden dni je srečal Ando na
ulici. S koliko radostjo, ljubezni-
vostjo se ji je bližal in jo pozdrav-
lil! Toda Ando mu ni odzdravila,
prezrla ga je kot človeka, kate-
rega še ni nikdar videla, ne, še
huje: kot človeka, katerega je po-
znala nekdanj in ga celo čislala, a
sedaj ga toliko bolj zaničuje in
prezira.

V Laciingerju je vse zavrelo.
Obstal je na ulici in gledal za njo,
potem pa hitel, besnel in se kot
obupa pijan opotekal drgetajoč
na vsem životu. Grozovit sum mu
je vstal v duši. Spomnil se je pro-
dane slike, spomnil svojega koraka,
do katerega sta ga prisilila
glad in prelest tovariša; vest ga
je pekla in mu očitala, da je on-
dezeval svoj značaj, da Ande
sploh več vreden ni, da je ravnal
dočela podlo in nizko.

Napisal je silno dolgi in solzni
"confiteor" — a raztrgal je pi-
smo, hodil po sobi gori in doli, pri-
jemal se za glavo, pritiskal jo na
šipe in topo rž skozi okno.

"Ne, ne, on me ni izdal; besed-
da, častna beseda ga veže, da je
stvar tajna. To je nekaj drugega.
Anda me morda videla ni, zani-
šljena je bila, zagledala se je v
kak poučilen predmet in zgledala
moj pozdrav."

Vzel je novo polno in pisal lju-
bezniški kot nekdanj; le na koncu
jo je vprašal, če ga ni videla, ko
jo je pozdravil.

Z najboljšo nado je oddal pismo
in šel v kavarno, kjer je redno
igral biljard Ladič. Upal je, da
spozna iz vedenja Ladičevega, ali
je kriv, ali izdajalec, ali ne. Sedel
je dve dolgi uri, prebral kopo ča-
sopisov, nagledal se mimogredo-
čih ljudi — a Ladiča ni pričakal.

Drugi dan je nestrpno želel pi-
sma. K predavanju ni šel. Vsaka
stopinja ga je razburila, vsako
zvončkanje na hodniku mu je bilo
neznosno. Brati ni mogel, sedeti
se mu ni dalo. Nervozno je odpi-
ral knjigo za knjigo, zapiral jo
zopet in predeval na mizi ter ho-
dil in hodil po sobi, postavil pri-
oknu, poslušal pri vratih.

Pričakal je vendar.

Odpiel je drobno pisemce, pre-
bral hipno eno samo usodno vrsti-
co, prebledel, sedel na stol, oči so
se mu besno vrtele, planil je kvi-
šku, pisno vrzel od sebe, roko
stisnil v krčevito pest in kakor
tur zakrilil: "Prokleti Judeži!"

Iz razganjenega pisma na tleh
je pa nemo gledal v strop kratki
stavček tanke ženske pisave: Kdor
proda je mojo sliko, prodal bi tudi
mene! —

Laciinger se je stresnil v oknu,
da mu je komolec zdrsnil ob zidu,
tako živo se je ugloobil v to prošlo
zgodbo življenja.

Torej ta lopov, ta slepar pride
jutri! Kako ga bo sprejel! Ando
mu je izneveril, laskal in hlinil
se ji, dokler se ni nasalil, potem
jo pustil in odšel — in sedaj se
ženi in zaročuje zopet drugod. Za-
kaj? Zato, ker je njegova mljen-
ka, tako je rekla Margita, plemen-
ita in bogata, sicer pa nič poseb-
nega. Materijalist! Nevesta mu ne
bo družica, ne plemenita bitje, v
katero bi izlil celo svojo dušo,
ampak golo sredstvo do materije,
sloka lestva, da se po njej vspne
kvišku! Kvišku mora: kako, to je
pač vseeno. Kaj koristi talent, de-
lo, nadarjenost, poštenost? Ha —
lokavost, prelest, hlimba, protek-
cija — in — in denar — to so ču-
nitelji, s katerimi se računa dan-
danes, vse drugo sodi v neresniče-
ne romantiške povesti za stare
device, ki jih ljubijo samo mačice
in psički; drug nihče ne.

Anteta se je polastal silovit pe-
simizem, izgubljal je vero v kre-
post in čednost, jezan je bil na
ves trud in napor, ki ga je prebil
s toliko energijo — in vse to mu
ne bo koristilo, on ne bo mogel
kvišku.

Tudi Margita mu ni več prija-
la, čeprav je čutil da mu ugaja,
da jo občuduje, skoro preveč, da

se zanima zanjo in da bi bili brez
nje ti zidovi pusti in dolgočasni.
Ha, sestra njegova — taista kri,
pravi taka varalica, samo da je
vprilo svoje mladosti izredno lo-
kava, prikrita!

Laciingerja se je lotil oni dušev-
ni trenutek, ko obspe človeško
dušo neprozorna tema dvonov,
katere mu podaja razburjena do-
mišljija, ona tema, ki mu zlomi
vsako silo, uniči trezno mišljenje
in ga spre z vsemi nazori ter mu-
či na smrt.

Zivčno utrujen je legel, nad
njim so pa pluli milijoni tisočet-
nih zvezd po vesmiru brezčutno
in hladno...

VIII.

Ko se je pripeljala drugi dan
popoldne na kolodvor v L. sijajna
vprega Albanijeva in voziček
igralček Margite, bilo je pred ko-
lodvorskim poslopjem zategnjenih
vse polno kolesje, kočij, omni-
busov in par lovskih voz z belimi
strehami iz ruskega platna, ob-
robljenimi z rdečobistimi zobci.
Široka kočija Albanijeva ni dobi-
la prostora blizu izhoda in kočija-
jaž je moral obstati oddaljen pod
lipo, da so bili konji v senci. Mar-
gita je pa tako spretno ukrenila
konjčka, da sta se gibsko vrnili
z vozičem vred med druge vozove
in obstala prav tik izhoda. Leni
izvoščki zabuhlih obrazov in po-
rdelih nosov so kar strmeli nad
Margitino spretnostjo ter se vsi
hkrati obrnili od lesene ograje, na
kateri so leno viseli in sloneli ter
zbijali kosmate dovtype. Bili so to
pač ljudje, ki so pred kratkim
vihteli se kose, pevali po senože-
tih in travniških ter bili pošteni in
vrli fantje. A odkar se je oživilo
in otvorilo letovišče, vrgli so ko-
so proč, sedli na kozla in vzeli va-
jeti v roke ter zlahka služili na
uro več nego preje cel dan. A ni
jim bilo to v blagoslov. Čakanje
pred gostilnami, čakanje vlakov,
večna pijata, večno brezdelje je
zlomilo njih moralno moč, ugono-
bilo vse blago in dobro in iz nek-
danjih poštenjakov vzgojilo ono
samopasno, propalo sodro, kate-
re so se ogibali poštenjaki z nra-
nim čutom, pred katerimi so ne-
pokvarjena dekleta zardevala in
se jim umikala, kot se umakne
snažen čevljar in belo krilo u-
mazani gnojnik.

"Poglej babnico, kako ti vozi!"
"Jo bo že vrag prevrnil v kak
jarek, da si polomi tiste gosposke
kosti..."

Margita in Ante se nista zne-
mila, niti čula v kolodvorskem vi-
šču takih opazk; odšla sta na pe-
ron, na čigar stropu je dihala divja
trta sveži hlad. Pred peronom
je korakal mogočno sloki dolgo-
bradi postajni načelnik, popravl-
jal si ščipalnik na precej ristem
nosu, pogledoval na uro in se ozi-
ral proti progi, kjer se je imel
vsak trenutek pojaviti sivkasti
dim osebnega vlaka.

Na peronu je čakalo dokaj tuje-
cev na vlak. Različna govornica,
raznobarvne toaleta, oholi in razpo-
sajeni pogledi, trepetanje palčaja
in nepotrebnih krič otok, dvorje-
nje, pokloni, laskanje, med vrtni-
cem par stoicno resnih Angležev-
triholazcev, golih, osmojenih ko-
len, natlačeni, umazani nahrbi-
nikov. Na solnce so stali trije Ri-
kljaneji v sandalah, z visoko za-
vihanimi hlačami, da so kazali ve-
soljenumu svetu trtaste kite rjavih,
suhih gležnjev. Nad tem šumom
je pa brezčutno drgetal pod pe-
ronovo streho električni zvonček.

Margita in Ante se nista mnogo
brigala za nepoznano ljudstvo,
ampak si izbrala ugoden prostor,
po katerem sta šetala gori in doli.
Gospa Albanijeva in Delnegrova
sta sedli na prazno klopec.

"Vlak ima zamudo", omeni La-
ciinger, da je razplel pogovor. Za-
kaj čim bliže je bil vlak, tem manj
sta govorila. Obema je bilo neka-
ko neugodno, tesno, in najrajša bi
bila oba imela, da bi vlaka sploh
ni bilo in da bi zasedli zopet vo-
zove in se peljali sami brez novih
gostov kamorkoli po gladki cesti.

Žal, o tom nista smela govoriti, in
dobri Ante in naivna Margita sta
moralata igrati ulogo hinaveev, kot
jo igrata tolikokrat ljudje, ki si
zro z najljubšim pogledom v lice,
njih srce pa kolne vsako minuto,
katero prežive v tistem položaju.

"Mislite, da ima zamudo? Prav
je, sicer bi mi zamudili."

"Grajka ura se ne ujema z že-
lezniško."

Margita je obstala in se zagle-
dala za trenutek v mogočno Julij-
ske Alpe, ki so kljub jasnemu
dnevnu motno zle izza vročinskih
ga vahuha, kot nejasna, šele v
konturah izdelana slika.

"Narave se nikdar ne naučim
in ne nagledam! Da, da, še osta-
mo tu, gospod doktor; še homo
jmele krasne dneve!"

"Servus, collega!"

Laciingerja je presenetila ta
drznost, a mu tudi ugajala. "On
igra", mislil si je, "bona še jaz."

Najboljše volje, kot davno do-
bra znanca, ki sta komaj začela
tega sestanka, sta sedla v kočijo
gospa Albanijeva, zabavala dami

COPYRIGHT UNDERWOOD & UNDERWOOD, N.Y.

NEMŠKI POSLANIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH, GROF BERN-
STORFF, S SVOJO ŽENO.

"Gospica, vi gotovo! A jaz,
morda je zadnji..."

"Kaj mislite, gospod Laci-
inger?"

"No, to mislim, da je danes do-
vršena moja ljubezniva naloga
družabniška. Odslej bom nepotre-
ben."

Margita ga je pogledala z veči-
kimi očmi, vprašaje, očita je in
proseče. Dolg je bil ta pogled,
dolg in tako globoko se je zasecal
v dušo Antetu, da bi bil vsled te-
ga pogleda prekladal vse, etajlji
vsak pomislek, uničil vsak dvom
in bil prepričan, da bo Margita
s tistim pogledom zvladala tudi
prišla gosta in jima molče nareka-
vala, da ga bodeta, njega, plebeja-
ca, siromaka, čemila, spoštovala
in ga zahtevala v družbi. Ante je
to čutil, čutil pa tudi v sebi neko
temno, nejasno čustvo, katerega
se je zavedal samo toliko, da biva
v njem, da živi to čudno razmer-
je do Margite, to razmerje, ki ni
bilo ljubezen in ne bojazen, ne so-
vrstvo, ne prijateljstvo, pač pa
nekaj nedovršene, spočetka v
temnih obrisih kakor v soparnem
dimu zavite gorske črte.

Vlak je zabrljal.

Pisana množica je začela vreti
hitreje, glasneje. Sluge so dvigali
težke kovčege, zaboje, skatljje in
jih nosili s perona do vlaka. Gos-
poda se je pa postavila v spali-
pred peronom in vse oči so bile
uprte v bližajoči se vlak. Leni iz-
voščki so planili k izhodu in se
peljali za prve prestore. Dremajo-
či konji so dvignili ušesa, zvrta-
li vratove; stara navada jih je
izučila, da z živžgom konce dre-
manja, da bo treba kralu bežati
pred bčcem po prašni cesti.

Predno je vlak obstal, pojavila
se je iz kupeja prvega razreda fi-
no počesana glava barona Lotar-
ja. Margita ga je takoj zapazila
in šinilo ji je nekaj skozi vse nde,
nekaj neprijetnega, nemilega, roz-
kega. Pogledala je to glavo, ki se
ji je klanjala od daleč, to črno li-
ce, ki se ji je smehljalo, in to oko,
ki jo je objemalo, použivalo —

ah, Margiti ni bilo mehko, gorko
krog srca kot nadelpolno nevesti,
ne, ne, tesno, usodno ji je bilo, za-
lo usodno.

Vlak je obstal, iz voza sta el-
astično skočila dva kavalirja, ele-
gantna, da sta budila pozornost
vsega občinstva. Korak je stopila
naprej Margita bratu in Lotarju
naproti, več ji ni bilo treba, saj je
baron že stal pred njo ter gluh in
slep za vse druge klanjal se samo
njej in pridrževal njeno roko, da
jo je komaj izpustila v toliko, da
je objela brata Adolfa.

Nato je brata takoj opozorila na Laci-
ingerja, katerega je Adolf brž spo-
znal, in kot bi se ne bilo nikdar
nič pripetilo med njima, mu stis-
nil roko in krepko vzkliknil:

"Servus, collega!"

Laciingerja je presenetila ta
drznost, a mu tudi ugajala. "On
igra", mislil si je, "bona še jaz."

Najboljše volje, kot davno do-
bra znanca, ki sta komaj začela
tega sestanka, sta sedla v kočijo
gospa Albanijeva, zabavala dami

njih licih je bila razlita vsa naiv-
nost in jasnost nepokvarjene de-
klishe duše, osvetljena z najlepšo
zarjo trdnega zdravja in nedolž-
nega življenja. Ante jih je poznal,
ker je hodil žnjimi kot dšček v
vasko solo, ki je bival pri stricu.
Zato jih je saljivo podražil, da se
prerano vračajo domov, in eno je
celo poprosil za šopek, ki ga je
nosila v nedrjih. In mu ga je da-
la s tistim prostodušnim nasme-
hom, s katerim se seneje otrok,
dasi ne ve zakaj, smeje se za vsa-
ko malenkost.

"O, prokleto, o, oh!" jecal je
baron in kar drobno stopical.
"Gospod doktor, dobro! Adolf,
ali si videl?" In tlesnil je s pr-
stom ter se še enkrat ozrl za gra-
bljicami, katerim so ob hitri in lah-
ni hoji plapolali beli predpasniki
v večernem vetru.

"Blago ljudstvo, ne verjamejo,
gospod baron!" Ante ni hotel u-
meti Lotarja, dasi ga je spekla ta
opazka tako, da bi bil najrajši
brutalno zgrabil barona za pleča
in ga potresel, kot potresejo va-
ški fantje nepoklicane vsiljenice.

"Lotar, ti še Laciingerja ne po-
znaš! On je idealist, ne boš nič
opravič žnjim, kaj ne, kolega!"

"Pri takih idealnih grizljajih
bi bil marsikdo idealist, jaz tu-
di", zasmejal se je frivolno bar-
on.

"Ne, ne, Lotar, ti si poreden.
Laciinger je res tak. Vem to iz
lastne izkušnje. Na Dunaju sem
ga hotel izpodriniti in mu zape-
ljati neko ljubko stvarco, pa se je
to revidiralo tako napilo njegovih
nazorov, da sem jo moral brez u-
speha slovesno pustiti, kaj ne, An-
te? Ali si kaj hud?"

Adolf se ga je oklenil za komo-
le in se mu smehljaj v lice. Že je
Laciinger imel na jeziku zabavli-
co tako ostro in bodočo, da bi bilo
prišlo gotovo do resnega razpora
med njima; a v istem trenutku
mu je zašepetal v sree tajni glas:

"Ante, komedija se igra!" Zaeno
ga je pa neizmerno veselilo, da je
Ando dobro vzgojil, da se ni va-
ral o njej, in zato je veselo odgo-
voril:

"Kaj ne, kako znam vzgajati!
Trdnjave zidam iz zemskih sre, da
ti vsa vojna lokavost nič ne
hasne!"

"Ante, Ante, stari idealist, še
vedno stari! Čakaj, z Lotarjem te
vzgojiva!"

Bili so pred neko letoviško go-
stiho.

Baron in Adolf sta si ogledala
sobeji, začela prazniti kovčege in
se pripravila, da gresta takoj
spat.

Ante se je poslovil.
Sikal je kresnicam evetne ven-
ce s palčko, po glavi so mu rojile
misli, mučne, zbegane, in nad tem
rojem je plaval kot čist genij
skoro pozabljena Ande.

(Dalje prihodnjič).

Kje je ANTON LIPIČ? Zvedel
sem, da se nahaja nekje v Pu-
eblo, Colo. Prosin ga, da se mi
zgasi in ako ne, sem pa primo-
ran, da objavim, zakaj ga
iščem, ker jaz sem že četrto leto
v bolnišnici. — Anton Kosec,
St. Mark's Hospital, Salt Lake
City, Utah. (25-26-9)

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

Nasproti naši trojici so prišle
stiri grabljice, mlade in čvrste, na

Velika vojna mapa
vojskujočih se evropskih držav,
Velikost je 21 pri 28 palcih.
CENA 15 CENTOV.

Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država,
koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.
V zalogi imamo tudi
STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJE-
DINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET,
CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DAL-
MACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRESKE Z ITALIJO. —
CENA JE 15 CENTOV.

Veliki vojni atlas
vojskujočih se evropskih držav in pa ko-
lonijskih posestev vseh velesil.
Obsega 11 raznih zemljevidov.
CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:
Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

IŠČE SE KOVACA,

ki je sposoben pri tej obrti; po-
seben se zahteva, da zna kovati
konje. Tudi vzamem učena, ki
ima resno željo priučiti se kova-
škega rokodelstva. Delo je stalno
za moža na pravem mestu; plača
in hrana primerna. Torej, komu
je sreča mila, naj pride in se sam
prepriča.

L. Slammik,

(23-26-9) Rice, Minn

Rojaki!

Columbia gramofone in
slovenske plošče je dobiti
vedno pri:

IVAN PAJK,

456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

HARMONIKE

hodiš kakršnekoli vrste izdelujem in
popravljam po najnižjih cenah, a de-
lo trpežno in sanacijsko. V popravu
zmenljivo vsakdo polje, kar sem že
nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj
v svojem lastnem domu. V popravu
vzajem krasneje kakor vse druge
harmonike ter računam po delu ka-
kor kdo zahteva brez nadaljnjih
vprašanj.

JOHN WENZEL,

1917 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Pridite kupiti farmo zdaj.

Pridite ter kupite farmo ali
zemljo za farmo zdaj, ako ste na-
menjeni kupiti, ker zdaj v mese-
cu septembru zamorete najbolje
videti, kako razni sadovi vsejo in
kaj so vaši rojaki, farmerji pri-
delali na svojih farmah v pretek-
lem letu. Mi imamo več tisoč
akrov še ne čistene zemlje v naj-
večji slovenski koloniji v Ameri-
ki, ki se nahaja v Clark okraju v
državi Wisconsin. Pridite in ogle-
te si farme svojih rojakov in go-
vorite z njimi. — Onim našim
kupeem, ki žele, da jim zgradi-
mo hišo, hlev dovolj velik za za-
četek in izčistimo nekaj zemlje,
ustrežne vse in sicer na lahka
in dolgotrajna izplačila. Pišite po
pojasnila. Naslovite:

Homemaker Land Company
Dep. 3 Tioga, Wis.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI SLO-
VENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽA-
VAH.

Baron in Adolf sta si ogledala
sobeji, začela prazniti kovčege in
se pripravila, da gresta takoj
spat.

Ante se je poslovil.
Sikal je kresnicam evetne ven-
ce s palčko, po glavi so mu rojile
misli, mučne, zbegane, in nad tem
rojem je plaval kot čist genij
skoro pozabljena Ande.

(Dalje prihodnjič).

Kje je ANTON LIPIČ? Zvedel
sem, da se nahaja nekje v Pu-
eblo, Colo. Prosin ga, da se mi
zgasi in ako ne, sem pa primo-
ran, da objavim, zakaj ga
iščem, ker jaz sem že četrto leto
v bolnišnici. — Anton Kosec,
St. Mark's Hospital, Salt Lake
City, Utah. (25-26-9)

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU
BRATU!

Nasproti naši trojici so prišle
stiri grabljice, mlade in čvrste, na

Velika vojna mapa
vojskujočih se evropskih držav,
Velikost je 21 pri 28 palcih.
CENA 15 CENTOV.

Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država,
koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.
V zalogi imamo tudi
STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJE-
DINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET,
CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DAL-
MACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRESKE Z ITALIJO. —
CENA JE 15 CENTOV.

Veliki vojni atlas
vojskujočih se evropskih držav in pa ko-
lonijskih posestev vseh velesil.
Obsega 11 raznih zemljevidov.
CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:
Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Dr. LORENZ,

Specialist možganih bolezn.

Jaz sam edini hrvaški govore-
či specialist možganih bolezn v
Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ,

641 Penn. Av. II. nadst. na ulico.

Uradne ure: dnevno od 9. do

poldne od 3. ure zvečer. V pet-

kih od 9. do 10. popoldne.

Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

STATE DEPARTMENT OF

LABOR

BUREAU OF INDUSTRIES

AND IMMIGRATION

ščiti naseljence in jim pomaga.

Splošni nasveti, pojasnila in po-

moč zastoj. V vseh jezikih. Po-

jasnila, kako postati državljan in

o državljskih pravicah.

Fridite ali pišite!

Newyorskij urad - 230 Fifth Ave.

Urad v Buffalo:

704 D. S. Morgan Building.

IŠČEM KUHAČICO,

katera bi mogla kuhati in pečiti

kruh za 10 ljudi. Zato nič, ako je

stara ali mlada, vdova ali dekle,

samo da odgovarja zahtevi. Plača

Naša Ančka.

(Povest. — Spisal Vekoslav Radgončan.)

I.

Pomladansko solnce je prijazno sijalo z jasne neba in s svojimi žarki blagodejno ogrevalo bele glavice prvih marjetic, ki so se med odrevenelo suho travo družile in prodreti na beli dan. Tuin tam so tudi že stali pomladanski podleski v svojih temnodrskih suknjah ter ponosno kakor vojaški na straži dvigali svoje glavice kvišku. Tam za plotom pa so trobentice stikale svoje zlatorumene glavice vkup ter si na dolgo in široko pripovedovale, kaj so vse doživle v dolgi hudi zimi.

Dasiravno drevesa se niso poglajala listja, vendar so bila že polna krilatih prebivalcev, ki so na ves glas sveto naznanjali, da je prišla ljuba pomlad. Najdrznejše med njimi se je vedel naš stari znanec vrabec, ki je med divjim letanjem neprestano cvrčal svoj živ-ziv. Več posluha za petje je kazal njegov bratranec ščinkovec, ki je svojo kratko, krepko pesmico prav lepo krožil.

Na majhnem hribu, četrt ure od vasi, je stala sredi sadnega vrta Smukova hiša. Hiša sicer ni bila velika, pa je bila čedna in prijazna. Krog in krog je bilo vse pospravljeno, pomeđeno in počejeno. Na enem oknu so svetle bele in vijolične hiacinte, na drugem pa se je šopiril vedno zeleni rožmarin; na ostalih oknih ni bilo ničesar.

Smukova družina je bila precej blagoslovljena: osem otrok, oče in mati, kar šteje skupno deset glav. Treba je bilo misliti, kako in kje bo mogoče dobiti kruha za vse ti želodce in želodčke. Doma jih kmalu ne bo moč odbržati vseh, ker je kmetska prenamajna in pri največji pridnosti ne pri naša toliko, kolikor treba za tako mnogoglavno rodbino.

Ze nekaj časa sem sta oče in mati mislila, kako bi se dalo napraviti, da bi se število rodbinskih glav zmanjšalo. Naposled sta sklenila drugo hčerko Ančko poslati z doma v službo. Doma naj raje ostane starejša hči Mica, ki je bila materi že desna roka v gospodinjstvu in tudi ni bila nič kaj trdnega zdravlja, dočim je bila Ančka kaj krepka pa ne posebno vneta za delo. Kadar je le mogla, se je zmužnila od dela in se vlegla v kako skrito seno, da si je, kakor je zatrdila, malo odpohla.

Zato sta menila oče in mati, da bi bilo prav dobro, če bi Ančka malo poiskovala, kako se po svetu kruh služi. Morda bi jo taka izkušnja privedla do večje marljivosti.

Ker je bil danes itak praznik, je po kosilu vsa družina se malo posedela pri mizi. Pomenkvali so se o raznih gospodarskih stvarih, ki pridejo spomladi na vrsto. Ko so se o vseh važnejših stvareh pomenili, se je oče odločil, da Ančki se danes razloži svojo misel. Sicer ji je bil že večkrat dejal, da bode morala iti služiti, včasih v šoli, včasih v jezli, ali do odločitve besedi do sedaj še ni bilo prišlo. Danes pa je bila za to najljepša prilika.

"Prihodnji teden bode sveti Juri", je zastavil besedo, "dobro bi bilo, če bi se ti, Ančka, ozrla po kakšni službi. Doma nas je že tako več kot preveč, draginja je vedno večja, vsega pa tudi ne moremo doma pridelati, česar po treburjemo. Če hočeš, bom pa jaz malo poprašal pri sosedih, če bi kje katero potrebovali."

Materi očetov predlog ni bil všeč; s komolecem ga je sunila ob roko in rekla zmužujoča z glavjo: "Ali moraš ravno danes, otroka odganjati od doma? Mislim, da toliko bomo že še vsi skupaj pridobili, da bomo imeli kaj jesti, in nagi tudi ne bomo hodili okoli. Pusti jo, naj še nekaj časa ostane doma, saj je še le sedemnajst let stara in je še premlada za svet."

Ančka, ki je dosedaj brezbrizno slonela ob mizi in gledala solne čarke, ki so se skozi okno usipali v sobo, se je pri zadnjih materinih besedah vzvzrojala položila roki v naročje in malo na smeh se držeč prideljala z nekoliko upornim glasom: "Očetove besede me prav nič ne iznenadajo. Že zdavnaj sem pričakovala, da me bodo oče poslali v svet. Saj imajo tudi prav! Vam v pomoč zadostuje Mica. Sicer bo pa Lenčka letos tudi že izostala iz šole in kaj pa naj bi potem vse tri delale doma? Saj sem vajena delati, čeprav oče v časih pravijo, da rada lenoba pa-

sem. Toda človek tudi ne more delati venomer kakor črna živina. Malo počitka si mora včasih vendar tudi privoščiti."

Pri teh besedah je Ančka nekam očitačje pogledala očeta, česar pa ta ni opazil, ker je ravno gledal na mošujček za tobak, iz kojega si je polnil svojo leseno pipico. Po kratkem molku je Ančka zopet povzela:

Službe pa zame ni treba iskati pri sosedih. Ne maram služiti na kmetih. Raje pojdem v mesto poskusit. Bom že dobila kako službo, me ne skrbi. Tudi imam v mestu več prilike se kaj priučiti. Gledala bom, da pridem sčasom kam za kuharico. Kakor pravijo, imajo kuharice po mestih lepo plačo. Šla pa ne bom o svetem Jurju, ampak teden pozneje, prvega majnika. Kajti Španova Metka, ki je več let v mestu služila, mi je rekla, da se službe najlažje dobe prvi dan v mesecu, ker takrat navadno najbolj menjajo posle."

Ko je Ančka videla, da mati komaj zadržuje jok, jo je jela tolažiti s prijaznimi besedami:

"Oh mati, kaj bi bili žalostni, če grem z doma! Saj sami vidite, da ni drugače! Zdej je dogovorjeno in najbolje bo, če ostane pri tem. Boste videli, da bo tako bolje za vas in zame. In če bi že ravno treba bilo, saj se zmirom lahko domov pridem. Ali pa, če bi se kaj spremenilo, na primer, če bi se Mica omožila ali če bi naša kmetija povečala ali karsizebodi. Če pa ne, bom pa gledala, da s na tujem pošteno preživim. Koliko jih služi, ki bi jim še treba ne bilo. In kakaj bi potem ravno zame ne bilo! Pravijo, da pošten človek povsod svoj kruh najde."

Oče je molče prižgal svojo pipico in krepko pred se kvišku proti stropu puhnil dim, ko je Ančka razkladala svoje nunenje. To, da je dekle pokazalo tako srčnost in da se nikakor ni bala samo stopiti v svet, ga je veselilo, vendar pa je to veselje kalilo spoznanje, da gre dekle celo rajši od doma. Rajše bi bil videl, da bi ji bil moral še le prigovarjati, kakor pa da je bila tako hitro pripravljena zapustiti svojo rojstno hišo. Pa ker je že bilo tako, se mu je zdelo najboljšje, da danes o tej vsestvari ne pripravi zadevi več ne govori. Zato se je vzdignil izza mize, snel klobuk s kljuko in odšel na vrt; ženske pa so popravile posodo in vse drugo z mize ter šle v kuhinjo pomivati.

Štirinajst dni pozneje je Ančka povežala najpotrebnejše perilo in dve obleki, eno za delavnico, eno za praznik, se srčno, a na kratko pri svojih starših, bratih in sestrah poslovila ter dobre volje in lahkih nog odkorakala na bližnjo postajo, odkoder se je z vlakom odpeljala v deželno glavno mesto.

II.

Predzadnji dan meseca aprila opoldne sem kakor navadno šel domov. Ko sem iz stranske ulice, okrog ogle zavl na glavno cesto, ob kateri stoji naša hiša, sem kakih dvesto korakov pred sabo ugrabil precej veliko skupno ljudi, ki so kaj živahno med seboj govorili in se pripogibali k tlom, kakor da si hočejo nekaj bolj natančno ogledati. Dasi radovednost ni ravno največja mojih slabosti, me je to pot vendar mikalo videti, kaj je. Nehote sem pospešil korake in sree mi je namreč začelo biti hitreje kakor navadno; tesnoba slutnja me je gurala z ne odloljivo silo proti tisti gruči, ki je narastala in narastala s toliko hitrejo, da sploh več nisem mogel tako blizu, da bi videl, kaj se je zgodilo. Čul sem edinele ženski jok in ihtenje. Vprašal sem gospoda, ki se je ravno priril iz kopice, ali se je morda pripetila nesreča. "I, kaj pa drugače?", mi je odvrnil skoro osorno, "kolesar je po vozil majhnega fantka, zdaj se pa pestunja, nikar da bi ga brž nesli domov, pri njem joka; najbrže se boji staršev. — Kolesar je pa ušel!"

Kakor strela iz črnih oblakov mi je pri teh besedah v glavo udarila slutnja: Kaj, ko bi bil to moj Rajko? — Brez pomisleka sem se zagnal v množico.

"Umaknite se, prosim — prosim!" sem zakričal v gruči in si z rokami in ramami hitro napravil pot do ponesrečenca. V trenutku so se mi ustavile noge, skril se mi je sree, zmanjkalo mi je sape in v glavi mi je zasumelo, kakor bi bil vanjo spustil roj čebel; izkratka, ustavil se je v mojem telesu ves mehanizem. Samo oči so gledale, nepremakljivo gledale zame tako pretresljiv prizor: moj triletni sinček Rajko je nezvesten ležal v naročju ob zidu, čepeče pestunje Urše. Oči je imel

revček napol zaprte, iz leve strani pa glavi mu je kapljala kri po laseh in na tla, pestunja mu je z robcem brisala kri, ki mu je silila iz ust in iz nosa; tudi leva ročica mu je krvavela, obleka pa je bila vsa prašna in raztrgana.

Nekaj trenutkov sem stal kakor okamenel. Potem pa sem se ohrabil, zgrabil ranjenega otroka, ga vzel pestunji iz naročja in stekel z njim domov, kakih sto korakov od kraja nesreče. Domov prišel sem ga v kuhinji položil na mizo v skledo dal sveže vode in pričel izmivati rane. Ko sem ga malo osušil krvi, sem ga odrnil s kislom, posebno krog ust in nosa. Sveža voda in kis sta mu zopet vzbudila živce in kmalu nato je globoko vzdihnil in se pričel jokati.

Ta jok bil je zame nebeška godba, kajti sedaj sem bil prepričan, da moj Rajko še živi, da ni še izdihnil svoje mlade dušice.

Starjši sin je bil odhitel po zdravniku in se skoro vrnil z njim. Zdravnik je otroka in njegove rane natanko preiskal ter v največjo tolažbo izrekel, da je rana na glavi precej dolga, ni pa globoka, in da raditega tudi ni nevarna; kri iz nosa in iz ust je povzročil padee, na roki je bil le močno opraskan, najbrž od kolesa.

Ko je zdravnik otroka pravilno obežal in smo mu dali tudi malo okrepčila, je hitel in stokajoč kmalu zaspal.

Urško smo še isti dan odsvolili zaradi malomarnosti. Saj je nesrečo zakrivila le ona, ker je v pogovoru s prijateljevo otroka izgnala izpred oči. Otrok je njeno nepaznost porabil, da je stekel čez cesto, pri tem pa je prišel kolesarju pod kolo. Se isti dan sem izpraznjeno mesto prijavil pri posredovalnici za službo.

Ko se je prihodnji dan Smukova Ančka pripeljala v mesto in se je slučajno za službo zgledala ravno pri tem zavodu, so ji ponudili ravno kar pri nas izpraznjeno mesto. Ančka je bila vesela, da se ji je tako hitro posrečilo dobiti službo in je še isti dan pri nas vstopila.

Ančka je bila srednje velikosti, somerne rasti in okroglega polnega života. Temnorjavni bujni lasje so privlačljivo nadprece visokim čelom na lahko zavzelo ruto, kakor bi hoteli odstraniti nepotrebno odejo.

Roke in obraz so bili od solnce izgoreli, kar se je prav dobro vjemalo z njeini temnorjavni oči, ki so jasno in veselo gledale v svet. Njena hoya je bila lahka, njeno vedenje priprosto, a prikupljivo.

Povsem je bila Ančka prav briko kmečko dekle.

Rajko je kmalu okrevale. Četrtri dni je že hodil po sobah z obvezano roko, kakor ranjen vojak. Ker je bila Ančka z njim prijazna in ga je edno znala s čim kratkočasiti, je kmalu pozabil na bolečine, še prej pa na Urško. V kratkem času sta z Ančko, ki je mela večidel z njim opraviti, postala najboljša prijatelja.

Prvih štirinajst dni je bila Ančka nekako potrtja, govorila je malo, smejala se redkokdaj in tudi nova hrana ji ni dišala tako, kakor bi morala mlademu človeku. Tožilo se ji je po domu, to je bilo.

Včasih smo tudi opazili, da je bila obokana. Bilo je vendar malo drugače doma. Marsikaj mladinec in marsikako dekle si misli:

— Oh, ko bi vendar že enkrat prišel z doma! Tukaj mi že vse preseda, drugod je gotovo vse — lepše! Dobi se plača, dela je nekoliko manj, prostosti pa več!

Solne strani so to, ki se mu kažejo tedaj, senčate pa se po kažejo šele takrat, ko je že tuje med tujimi. Na svetu je pač že takoda, je trnje, kjer so rože.

Ker smo vsi z Ančko ravnali prijazno in ker je tudi bila bistra ga uma, da se je hitro privadila mestnemu delu, se je pri nas v nekaj tednih tako udomčila, da ni več s ežkim sree mislila na dom. Povrnila se ji je prirojena veselost in s svojimi naravnimi, izvrnimi dovtipi nas je marsikdaj napeljala v smeh in v dobro voljo.

To lepo sporazumljenje je trajalo skoro leto dni, potem se je stvar zasukala.

(Dalje prihodnjik).

Urednik — morlice.

Eric, Pa., 25. septembra. — Joseph H. Zavarella, italijanski urednik, je bil pred par dnevi spoznan krivica umora Antonija Ferritta. — Obsojen je bil na 11 let ječe.

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER
za vsa vrsta bolečin, občasno in redno, odvisno od vrste bolečin ali ne.
Pristni prihranjen v zavodu, kot je na slikah tukaj. Odklonite vse za voje, ki niso zaprte, z Anchor varstveno znamko —
35 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od

F. AD. RICHTER & CO.
74-76 Washington St.
New York, N. Y.

OGLAS.
Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA.

Is najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je vtičlet tudi volni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

8 spoštovanjem
J. JACKSON.

Box 161 St. Helena, Cal.

Potujočim Slovincem
priporočam svoj dobro urejeni

SALON
ter snažna prenočišča.

Prodajam dobra domača vina po zmerni ceni.

Prijetno shajališče Slovincem!

Jos. Birk,

6006 St. Clair St., Cleveland, O.

Nemci so vjeli dva parnika v Severnem morju.

London, Anglija, 24. septembra. Nizozemski poštni parnik "Prime Henrik", ki je odplul iz Flushinga proti Londonu in ki je imel več Rusov, Francozov, Belgijcev in Angležev na krovu, kakor tudi nekaj pobeglih vojničev, ki je bil od Nemcev vjet, ki so ga takoj nato odpeljali v Zeebrugge. Vse kot polovico potnikov so Nemci vjeli in jih odvedli s seboj.

Na krovu je bilo tudi par Amerikancev, med njimi Herbert C. Hoover, predsednik Ameriške komisije za pomoč Belgiji, katerega pa niso popolnoma nič nadlegovali. Na krovu je bilo več pošte, tudi ameriška, katere se pa Nemci niso pritačili.

Neko poročilo se glasi, da je parnik vjel nemški podmorski čoln, neko drugo pa pravi, da je to storil nemški rušilec.

Berlin, Nemčija, 24. septembra. Prekmorska poročevalna agencija poroča, da je oddelke nemških vojnih ladij vjel v Severnem morju angleški parnik "Colechester".

(To je zdaj že tretjič, da poročajo Nemci, da so vjeli parnik, ki je vozil med kontinentom in Anglijo. Dne 16. junija so vjeli "Brussels", kateremu je poveljeval kapitan Fryatt, katerega so potem Nemci vstrelili. Kaj je bil njegov zločin je znano. — Zgodaj v juliju so vjeli parnik "Lestriss", ki je vozil iz Liverpoola. Vjeli so ga čisto v bližini angleške obale).

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER-NEW YORKU
ANTON BURGAR
62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PREKURUJE
Vsekovratne pooblastila, voljaške proročbe in daje potrebne nasvete v vseh voljaških zadevah. — Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. — Obratite se, najpogostje na njega, kjer boste točno in solidno posredovali.

Denarne pošiljke za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancom, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako zmagovito sestavi naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov pismo, kar ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na tistem mestu in mu ne mogli vročiti denarja.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše sredstvo za zdravljenje, kakor tudi za vsa vrsta bolečin. Očista krv, izboljša prebavo, odpravi vse vrste bolečin, ki jih povzročajo različni vzroki. — Najboljše sredstvo za zdravljenje, kakor tudi za vsa vrsta bolečin. Očista krv, izboljša prebavo, odpravi vse vrste bolečin, ki jih povzročajo različni vzroki.

JACOB WAKOIO,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

ISČE SE GOZDARJE.

Za delati drva; \$1.35 od klaftrve za rezati kemični les. Za lupljenje; najboljša plača. Ko prenela sezija, je dovolj dela od kosa ali pa v kempah.

Za izdelovanje cedra; največja plača od kosa za rezati logse, stebre, trame, ščelarje itd.

Za splošno delo v gozdu; najvišja plača. Stalno delo skozi celo leto.

I. STEPHENSON CO., Trustees,
(19-9 v d) Wells, Mich.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim rojakom v West Virginiji in Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,
ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo ali rojaki v vseh okolišnih na roko.

Vrednitiwa

ISČE SE

100 drvarjev za delati drva v severnem Michiganu. Lep gozd. Plača \$1.30 od klaftrve. Dobre kampe, prijazna okolica. Vprašajte pri:

Charcoal Iron Company
of America,
(6-9-5-10) Manistique, Mich.

POZOR, GOZDARJI!

Potrebujem 15 mož za delati drva; plačam \$1.70 od klaftrve. Tu je največ hrastovega lesa, blizu postaje in se zasluži lahko \$2 do \$5 na dan. Plača vsakega 20. v mesecu.

Don Intihar,
Box 7, Corydon, Pa.
(25-26-9)

POPOTNIKI.

Vsem onim, ki ste namenjeni potovati v Cleveland, posebno ako imate družino, bo potrebno nabaviti pohisto in kuhinjsko opremo ako se hočete nastaniti v naši naselbini. Zato ob tej priliki priporočam svoje velike prodajalne, kjer dobite vse kar le potrebujete. Pri meni imate vedno posušeno in zanesljivo blago.

Ako dospete v Cleveland na postajo in se ne veste kam obrniti, pokličite na telefon Princeton 1381 ali pa Rosedale 1881 in jaz bom pošlal en avtomobil po vas. Ako pa vzamete pocestno karo se peljite s St. Clair karo do 62. ceste in na vogalu St. Clair Ave. je naslov:

A. GRDINA,
6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Pri meni se vedno dobi letni koledar za 20c. poštnih znamk.

GLAS NARODA skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelje in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse objave lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Rojaki, Slovenci, spominjajte se slovenskih revežev v starem kraju!

HELLO CENTRAL! GIVE ME HILAND 111!

Hello Ignatz! Prosim pošlji mi takoj zopet nekoliko galonov one izvrstne tropovice, priloži ob enem tudi nekaj galončkov alivovine, ter par galonov rdeče whiske. Čul sem, da imaš v zalogi tudi fina ameriška in importirana vina, ter likere, toda glede tega pridem v kratkem osebno k tebi.

Da, tako je! Kdor izmed rojakov želi biti točno n fino postrežen, naj se zaupno obrne na:

Ignatz Podvasnik,
WHOLESALE LIQUOR DEALER
6325-27 Station St. E. E. PITTSBURGH, PA.
Narproti East Liberty postaje.

VINA! VINA! VINA!
VINSKO ŽGANJE (TROPINJEVEC)

Za samo \$26.00 pošljemo 52 galon sod kalifornijskega rdečega vina in za samo \$37.50 pošljemo pa sod 52 galon Rieslinga (belega) vina. Vse blago jamčeno pod zakonom THE PURE FOOD LAW. Pišite po cenik na:

DALMATINSKO-KALIFORNIJSKO VINARSKO ZADRUGO
140 Liberty Street, New York, N. Y.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA
prodaja

JOSIP SVETE
1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONKORD RDEČE VINO \$25.00 barrel
DELAWARE BELO VINO \$35.00 barrel

Pri manjših naročilih cena po dogovoru.
Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.
Naročilo je pridejati denar ali Money Order.

Kaj pravijo pisatelji, odvisniki in državni in knjig. Berta p. Suttner.

"Doli z orožjem?"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga ima vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friderik pl. Demostot: Odkar je umrla naša madame stač ali na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Debel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodnjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštva boljši časi. Kratkotrajno: selo dobra knjiga.

Dr. Lad. Jakobsch: To knjigo bi človek najraje poljubil v dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Staljski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem našel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družba, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jla kdaj bral —

C. Neumann Neider: — To je najboljša knjiga, kar se jla spetali ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land: Na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu) Ne bom slavil knjige, samo izenoval jo bom. Vamkoma jo bom poslil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi ji šla krstnabaviti in vili vso narodo.

Finlandski pisatelj Dumaļevski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v poselbi knjiga opimana za pretresljiv naša vojna. Knjigo ni našel noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprtoča Senaka Berta p. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da naj ne bo nikdo vol navadnival na vojno, če bo prebral to knjigo.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.